

POPERA GA YUDÍUGÜ GA YAXÖGÜXÜCA_X ÜMATÜXÜ

Tupana rü Nanewa tamaã nidexa

¹ Nuxcüma ga Tupana rü muëxpüxcüna rü nagüxüraüxüãcüma norü orearü uruüügüwa tórü oxigümaã nidexa, rü namaã nüxü nixu ga tacü nüxü na nanaxwèxexü. ² Natürü i ñomaücüü ya Tupana rü Nanewatama nixĩ i tamaã yadexaxü rü tüxü nüxü nacuèxëxü na ñuxäcü tüxü nangüxëchaüxü. Rü gumaxü nixĩ ga namuxü na naxüãxücèx ga ñoma ga naãne rü daxüguxü ga naãne rü üèxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü ëxtagü. Rü ñuxüchi guma Nanena nanana ga guxüma ga yema na noxrü yïxücèx. ³ Rü Nanewa nixĩ i nüxü idauxü na ñuxäcü namexëchixü i nüma ya Tupana. Rü nüma ya Nane rü Nanatü ya Tupanarüütama nixĩ. Rü ñuxma na guxüärü äëxgacü yïxü ya Nane, rü guxümaãma inacuèx rü norü ore i poraxümaã nanamu i guxüma na nüma nanaxwèxexüãcüma na yïxücèx. Rü nüma ya Nane nixĩ ga taxcèx nayuxü na nüxü rüxoexücèx ga tórü pecadugü. Rü yemawena rü Nanatüxütawa naxü i daxüguxü i naãnewa. Rü yéma Nanatüarü tügünecüwawa nayarüto erü guxüärü äëxgacü nixĩ i ñuxmax.

Tupana Nane rü guxüma i orearü ngeruügü i daxü- cüãxétüwa nangëxma

⁴ Rü ñuxma i nüma ya Nane rü guxüma i Tupanaärü orearü ngeruügü i daxücüãxärü yexera

nixĩ rü naetüwa nangẽxma yerü yemaãcü nanaxuegu ga Nanatü. ⁵ Rü ngẽmaãcü nixĩ i ñuxma yerü ga Tupana rü taguma wüxi ga norü orearü ngeruũxũ ñanagürü:

“Cuma nixĩ i Chaune. Rü ñuxma chanangoxẽẽ na aixcüma Chaune quiĩxũ”, ñanagürü. Rü taguma wüxi ga norü orearü ngeruũchiga ñanagürü:

“Choma nixĩ i Nanatü chiĩxũ rü nüma rü Chaune nixĩ”, ñanagürü. ⁶ Natürü yexguma ñoma ga naãnewa namuãgu ga Nane ya guxũetüwa ngẽxmacü, rü ñanagürü ga Tupana:

“Chanaxwèxe i guxũma i chorü orearü ngeruũgü i daxũcüãx rü nüxũ nicuèxüũgü ya Chaune”, ñanagürü. ⁷ Rü yexguma norü orearü ngeruũgü ga daxũcüãxchiga yadeaxgu ga Tupana, rü ñanagürü:

“Choma chanaxwèxexũãcüma chanamu i ngẽma chorü orearü ngeruũgü i chorü ngũxẽeruũgü ixĩgũxũ. Rü ngẽxguma chanaxwèxegu rü ñoma buanecü rü ñoma üxüemarüũ chayaxĩgüxẽẽ, rü chanaporaexẽẽ na naxügüãxüçèx i chorü ngúchaũ”,

ñanagürü. ⁸ Natürü yexguma Nanechiga yadeaxgu ga Tupana rü ñanagürü:

“Cuma rü chauxrüũ Tupana quixĩ. Rü guxũgutáma ãẽxgacü quixĩ. Rü aixcüma meã guxũmaã icucuèx erü aixcümacü quixĩ. ⁹ Rü nüxũ cungechaũ i guxũma i ngẽma nacüma i mexũ natürü naxchi cuxai i guxũma i ngẽma nacüma i chixexũ. Rü ngẽmacèx i choma na Cunatü ya Tupana

chiixũ rü guxãetüwa cuxũ changẽxmaxẽẽ rü guxããrũ yexera cuxũ chataãẽxẽẽ”, ñanagürü. ¹⁰ Rü yexgumarũ ta Nanexũ ñanagürü ga Tupana:

“Cuma rü guxũãrũ Cori quixĩ. Rü noxriarũ ügügumama ga yexguma natauxgutama ga ñoma ga naãne, rü cuma nixĩ ga cunaxũxũ. Rü cumatama nixĩ ga cunaxũxũ ga üèxcü rü tauemacü rü guxũma ga õhtagü. ¹¹ Rü guxũma i ngẽma rü tá nagux, natürü i cuma rü guxũgutáma cungẽxmaẽcha. Rü guxũma i ngẽma rü ñoma naxchirurũ tá nangaue. ¹² Rü ñoma wüxi i naxchiru i ngauxũ i ngema itèxmarexürũ tá ícunawogü i ñoma i naãne rü guxũma i daxũwa nüxũ idauxũ. Rü to i ngexwacaxũxũmaã tá cunaxüchicüü, ñoma wüxi i naxchiru i ngauxũ i ngexwacaxũxũmaã ixüchicüxürũ. Natürü i cuma rü tá cunaxèixrügumaraxũẽcha rü tagutáma cuyu”,

ñanagürü ga Tupana. ¹³ Rü Tupana rü ñanagürü nüxũ:

“¡Nuã chauxõtawa rüto ñuxmatáta nüxũ cuxũ charüporamaẽxẽẽ i guxũma i curü uwanügü!”

ñanagürü. Natürü ga Tupana rü taguma yema ñanagürü nüxũ ga ngëxürüxũ ga norü orearü ngeruügü ga daxüçũãx. ¹⁴ Rü guxũma i Tupanaãrũ orearü ngeruügü i daxüçũãx rü naãëgü i Tupanaãxũ puracüexũ nixĩgü. Rü nüma ya Tupana rü núma nanamugü na nüxũ yanangüxẽëgüxüçèx i guxũma i ngẽma duüxügü i Tupana naxwèxexü na nayauxgüãxü i maxü i taguma gúxũ.

2

Tama name i nüxü taxoe i ngẽma maxü i Tupana tüxna uaxüxü

¹ Rü ñuxma na nüxü icuáxü na guxüma i Tupanaârü orearü ngeruügü i daxücüâxârü yexera yïixü ya Nane, rü ngẽmacèx name na yexeraâcü meã naga ixĩnüëxü i ngẽma ore i nachiga ixixü. Erü tama tanaxwèxe na nüxü rüxoexü na yaxögüxü.

² Rü yexguma tauta Nane ya Cristuxü núma namuxgu ga Tupana, rü norü orearü ngeruügü ga daxücüâxgüwa duüxügümaã nüxü nixu ga norü mugü na naga naxĩnüëxüçèx. Rü yema mugü rü aixcüma napora yerü guxüma ga yema duüxügü ga tama naga ñnüëxü, rü yema mugü nüxü ixüüâcüma Tupana nanapoxcue.

³ Rü yexguma yemaâcü napoxcueãgu ga yema duüxügü ga tama naga ñnüëxü, çrü ñuxücürüwa i yixema i naxchaxwa ibuxmüxü na tama tüxü napoxcuexüçèx ega nüxü ixoegu i ngẽma maxü i mexèchixü i ñuxma Cristugagu tüxna naxuaxüxü? Rü dücax, nümatama ya tórü Cori nixĩ ga nüxĩra naxunagüãxü ga yema maxü, rü ñuxüchi yixcama nixĩ ga yema nüxü ñnüëxü ga nüxĩ meã tüxü nüxü nacuèxèëxü na aixcüma yïixü i tüxü nangëxmaxü i ngẽma maxü ega nüxü yaxögügu ya Cristu.

⁴ Rü nümatama ga Tupana rü ta taxcèx nanangoxèë na aixcüma yïixü i Cristugagu tüxü nangëxmaxü i ngẽma maxü. Yerü nüma ga Tupana rü Naãe i Üünexüwa tüxü nanawèx ga naguxüraxüxü ga taxü ga mexügü rü cuèxruxügü ga norü poramaã naxüxü yema nüma nanaxwèxexüâcüma. Rü yemaâcü nixĩ ga we-

naxārü tüxü nüxü nadauxēēxü na aixcūma yiixü na Cristugagu tüxü nangēxmaxü i ngēma maxü.

Tupana rü ñoma ga nañewa nanamu ga Ngechuchu ya Cristu na taxrüü duixüxü yiixücèx

⁵ Rü ñuxma rü guxüma i ngēma mexügü i Cristugagu tüxü ngēxmaxü i pemaã nüxü tixuchigaxü, rü Tupana rü taguma daxüçüãx ga norü orearü ngeruügüna naxāga na namaã inacuèxgüxücèx. Natürü duixügüxü nixi ga namuxü na namaã inacuèxgüxücèx ga guxüma ga yema mexügü. ⁶ Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Pa Tupanax, ¿rü tacü nixi i duixügü rü ngēmacèx nagu curüxinüxü? ¿Rü tacüwa name rü ngēmacèx nüxü cungechaüxü? ⁷ Rü paxaãchi curü orearü ngeruü ga daxüçüãxgütüüwa cunayexmagüxēē ga duixügü, natürü i ñuxma rü aixcūma namaã cutaãē rü nüxü quicuèxüxü. ⁸ Rü naxmēxwa cunangēxmaxēē i guxüma ga yema cuxüxü”,

ñanagürü i ngēma orewa. Rü yemaãcü nixi ga Tupana ga duixügümēxēwa nayexmagüxēēaxü i guxüma i ñoma i nañewa ngēxmaxü. Rü nataxuma i tacü i ñoma i nañewa i tama naxmēxwa nangēxmaxēēxü. Natürü woo na ngēmaãcü yiixü, rü ñuxma rü ta tauta nüxü tadau na duixügümēxēwa nangēxmaxü i guxüma i ñoma i nañewa ngēxmaxü. ⁹ Natürü nüxü tadau ya Ngechuchu ya aixcūma guxümaãma icuácü. Rü yexguma Tupana ñoma ga nañewa namuxgu rü paxaãchi norü orearü ngeruü ga daxüçüãxgüarü ñaxtüwaama nanaxüxēē. Natürü i ñuxma ya

Tupana rü poraãcü Ngechuchuxü nataxëë rü ãëxgacü ya tacü nayaxïxëë yerü ngúxü ninge rü guxüma ga duüxügücèx nayu yerü yemaãcü nanaxwèxe ga Tupana yerü tüxü nangechaü rü tüxü narüngüxëëchaü. ¹⁰ Yerü ga Tupana rü nanaxwèxe na guxüma i naxãcügü nüxü nangëxmaxüçèx i nachica i mexü i naxütawa. Rü yemacèx ñoma ga nañewa nanamu ga Ngechuchu ya Cristu na ngúxü yangexüçèx rü taxcèx nayuxüçèx na aixcümaxüchi tüxü nangëxmaxüçèx i maxü i taguma gúxü. Rü name nixï na yemaãcü naxüãxü ga Tupana yerü nümatama nixï ga naxüãxü ga guxüma rü namëxwa nangëxma na nüma nanaxwèxexüãcüma namaã inacuáxüçèx. ¹¹ Rü Ngechuchu nixï ya tüxü imexëëgücü na Tupanapëxewa ixüünegüxüçèx. Rü ñuxma i nüma ya Ngechuchu ya tüxü imexëëgücü rü guxãma i yixema na tüxü yaxüünexëëgüxü rü wüxitama nixï ya Tanatü. Rü ngëmacèx nixï i nüma ya Ngechuchu ya Tupana Nane, rü tama taxcèx naxãnexü na naëneëgümaã tüxü naxuxü. ¹² Erü Tupanaãrü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ga Nane:

“Rü chaueneëgüxü tá nüxü chacuèxëë i cuchiga, Pa Chaunatüx. Rü norü ngutaquëxegüwa rü tá cuxcèx chawiyae na ngëmaãcü cuxü chicuèxüxüçèx”,

ñanagürü. ¹³ Rü toxnamana i Tupanaãrü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü ta ga Nane:

“Cuxü chayaxõ, Pa Chaunatüx, erü nüxü chacuèx rü tá choxü curüngüxëë”,

ñanagürü. Rü ñanagürü ta:

“Rü daxe chixï, Pa Chaunatüx, namaã i cuxacügü i chaueneëgü i choxna cumugüxü”,

ñanagürü. ¹⁴ Rû nûma ga Ngechuchu rû woo Tupana na yixĩxũ natürü duũxürüxũãcü ñoma ga naanewa naxũ na taxrũxũ naxãmachixũcèx rû naxãgũxũcèx na tachicüü nayuxũcèx rû yemaãcü yanaxoxẽẽãxũcèx ga Chatanáarü pora ga namaã tüxũ iyanatauxẽẽxchaũxũ. ¹⁵ Rû yemaãcü nanaxü ga Ngechuchu na Chatanámeãxewa tüxũ ínanguxũxẽẽxũcèx ya guxãma ya yixema noxri naxcèx muũẽxẽ ga na tayuexũ. ¹⁶ Rû yemacèx ñoma ga naãnewa nangu ga Ngechuchu na taxcèx nayuxũcèx i guxãma i yixema na Abráürüũ yaxõgũxũ. Rû tama daxũcũãx i orearü ngeruũgücèx nayu, natürü taxcèx nixĩ ga numa naxũxũ rû nayuxũ. ¹⁷ Rû nûma ga Ngechuchu rû nanaxwẽxe na yixema i naẽneẽgü ixĩgũxürüütama nügü na yaxĩxẽẽxũ na yemaãcü aixcüma mecümacü ya nüxũ ingechaütümüügücü ya tórü chogürüũ yĩxũcèx i Tupanapèxewa. Rû yemacèx nixĩ ga nügü inaxãxũ rû nayuxũ na yemaãcü Tupana duũxügüaxũ nüxũ ngechaũxũcèx i norü pepadugü. ¹⁸ Rû yema nûmatama ngúxũ na yangexũ ga yexguma Chataná nüxna ñnũgu, rû ngẽmacèx i ñuxma rû nüxũ natauxcha na tüxũ nangũxẽẽxũ ya yixema Chataná tüxna ñnũxẽ.

3

Ngechuchu rû Moĩchéxũ narüyexera

¹ Rû ñuxma Pa Chaueneẽgü ya Tupanapèxewa Üünegüxe, rû pexũ nixĩ ya Tupana inadexũ na norü duũxügü pixĩgũxũcèx. Rû ngẽmacèx name nixĩ i aixcüma meã nagu perüxĩnũẽ ya Ngechuchu ya Cristu ya Tupana núma namucü. Rû nûma ya

Ngechuchu nixĩ i tórü chogürüũ i Tupanapëxewa tũxũ ixüünexẽcũ. Rũ yimaãxũ nixĩ i yaxõgũxũ. ² Rũ Tupana rü marü Ngechuchuxũ naxuneta na naxüãxücèx ga yema puracü ga Tupana nũxna ãxũ. Rũ nüma ga Ngechuchu rü aixcüma Nanatüga naxĩnü rü nayanguxẽẽ ga yema puracü yexgumarüũ ga Moĩché meãma na naxũxũ ga yema puracü ga Tupana nũxna ãxũ na nũxna nadauxücèx ga Tupanaãrũ duũxũgü ga Yudíugü. ³ Rũ woo ga noxri rü Moĩchéxũ nitaégacüũxẽẽ ga Tupana, natürü i ñuxma rü Moĩchéarü yexera Ngechuchuxũ nixĩ i yataégacüũxẽẽxũ. Rũ wüxi ya ĩpata ya ngexwacèx ixüxũnerüũ nixĩ, erü woo ngẽma ĩpatamaã tataãẽ, natürü ngẽma yexeraãcü nũxũ icuèxüũxũ nixĩ i ngẽma ĩpataarü üruũ. ⁴ Rũ guxũnema ya ĩ rü nũxũ nangẽxma i norü üruũ. Natürü guxũma i tacü i ngẽxmaxũ, rü Tupana nixĩ ya naxücü. ⁵ Rũ Moĩché rü wüxi ga Tupanaãrũ duũxũ ga aixcüma mexũ nixĩ yerü meã nũxna nadau ga Tupanaãrũ duũxũgü ga Yudíugü, yema Tupana namaã nũxũ ixuxũrũ. Rũ nüma ga Moĩché nixĩ ga yema duũxũgümaã nũxũ yaxuxũ ga ñuxãcü Tupana tá yixcũra nũxũ na rüngũxẽẽxũ. ⁶ Natürü nüma ya Ngechuchu rü Moĩchéarü yexera nixĩ erü Tupana Nanexũchi nixĩ. Rũ nüma nixĩ i nũxna nadauxũ i guxũma i ngẽma Tupanaãrũ duũxũgü ixĩgũxũ. Rũ yixema rü ta Tupanaãrũ duũxũgü tixĩgü ega aixcüma Ngechuchuaxũ yaxõgũgu rü taguma nũxũ rüxoegu. Rũ Tupana nanaxwèxe na guxũguma Ngechuchumaã itaãẽgũxũ erü nũxũ tacuèx na wüxi i ngunexũ rü tá taxcèx nataeguxũ na wüxiwa namaã ingẽxmagũxücèx.

Tupanaãrũ duũxũgũ rũ tá inarũngũẽ

⁷⁻⁸ Rũ ngẽmacèx i Tupanaãrũ ore i ùmatũxũwa rũ ñanagürũ i Naãẽ i Üünexũ:

“Rũ ñũxma na nüxũ pexĩnüëxũ i ngẽma Tupana pemaã nüxũ ixuxũ, rũ tama name na nüxũ pexoexũ, yexgumarũũ ga na naxüğüãxũ ga yema duũxũgũ ga Tupanaxũ ügũxũ rũ tama naga ñnüëxũ ga yexguma Moĩchéwe naxĩxgu ga yema naãne ga ngextá taxúema íxãpataxũwa”.

⁹ Rũ yemacèx ga Tupana rũ ñanagürũ:

“Rũ yéma nixĩ ga chixexũ naxüğüxũ ga nuxcümaüğüxũ ga perũ oxigũ yerũ choxũ naxüğü yerũ tama choxũ nayaxõgüchaũ. Rũ yemaãcü nanaxüğü woo 40 ga taunecügu nüxũ na nadaugũxũ ga yema mexüğü ga üünexũ ga napëxewa chaxũxũ. ¹⁰ Rũ yemacèx namaã chanu ga yema duũxũgũ, rũ ñacharüğü nüxũ: ‘Pema rũ guxüğüma chixexüğüxicatama perüxĩnüëëcha, rũ taguma penaxüxchaũ i ngẽma chanaxwèxexũ na penaxüxũ’, ñacharüğü nüxũ. ¹¹ Rũ yemacèx nixĩ ga namaã chanuxũ ga yema duũxũgũ, rũ aixcümaxũchi namaã nüxũ chixu na tãütáma yema naãne ga noxri namaã ichaxunetaxũwa nangugũxũ na ngẽxma nangüëxũcèx”,

ñanagürũ ga Tupana. ¹² Rũ ñũxma Pa Chaueneëgũx, rũ name nixĩ i pegüna pedaugũ na tama ngürüãchi pechixearũ maxũãxũcèx, rũ ngẽmagagu na nüxũ perüxoexũ na Tupana ya maxücüaxũ na peyaxõgũxũ. ¹³ Natürũ ñũxma

pexũ natauxchagu, rü name nixĩ na wüxichigü pegüaxũ penangúchaũxẽxũ i guxũ i ngunexũgu na taxúema i petanüwa Tupanaxũ taxoxücèx nagagu i ngẽma pecadu i pexũ womüxẽẽchaũxũ. ¹⁴ Rü ngema na Cristuxütawa nayauxgüxücèx i maxũ i taguma gúxũ, rü tanaxwae na guxüguma aixcúma yaxõgüechaxũ. Rü ngẽxguma noxrirüütama guxüguma meã nüxũ yaxõgüechagu rü tama nüxũ rüxoegu, rü tá namaã tüxũ nangẽxma i tachica i daxüguxũ i naãnewa. ¹⁵ Natürü ñuxma nixĩ i namexũ na meãma yaxõgüxũ. Rü ngẽmacèx i Tupanaãrü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü ñuxma na nüxũ pexĩnüèxũ i ngẽma Tupana pemaã nüxũ ixuxũ, rü tama name na nüxũ pexoexũ, yexgumarüũ ga yema duũxügü ga tama Tupanaga ñnüèxũ ga yexguma Moïchéwe naxĩxgu ga yema naãne ga ngextá taxúema íxãpataxüwa”,

ñanagürü. ¹⁶ ¿Rü texégü tixĩ ga guxema nüxũ ñnüèxẽ ga yema Tupana tümamaã nüxũ ixuxũ, rü ñuxüchi tama Tupanaga ñnüèxẽ? Rü pemaã nüxũ chixu rü yemagü nixĩ ga yema duũxügü ga Moïché Equituanewa ínguxüxẽẽxũ. ¹⁷ ¿Rü texémaã nixĩ ga nanuxũ ga Tupana ga 40 ga taunecügu? Rü pemaã nüxũ chixu rü namaã nanu ga yema duũxügü ga chixexũ ügüxũ. Rü yemacèx yema nachica ga ngextá taxúema íxãpataxügu nayue. ¹⁸ ¿Rü texégümaã nixĩ ga aixcúmaxüchi inaxunetaxũ ga Tupana na tãütáma yema naãnewa nangüèxücèx? Rü pemaã nüxũ chixu, rü yemagü nixĩ ga yema duũxügü ga tama naga ñnüèxũ. ¹⁹ Rü ngẽmawa nüxũ tacuèx na tax-

ucürüwama yema naãne ga noxri Tupana namaã ixunetaxüwa nangugüxü ga yema duüxügü, yerü tama nüxü nayaxögü.

4

¹ Rü ngëmacèx i ñuxma na Tupana tamaã ixunetaxü na nügüxütawa tá tüxü yachocuxëëxü na ngëxma rüngüëxüçèx, rü tanaxwèxe i taxuãëgü, na tama ngürüächi wüxie i tatanüwa tama ngëxma taxücuxü. ² Erü ñuxma i yixema rü marü nüxü taxĩnüë i Tupanaärü ore i mexü, yexgumarüü ga yema nuxcümaügüxü ga duüxügü nüxü na naxĩnüëxü. Natürü nümagü ga yema duüxügü rü taxuwama nüxü name ga nüxü na naxĩnüëxü ga yema ore yerü tama yema naga ñnüëxürüü aixcüma nüxü nayaxögü. ³⁻⁴ Natürü i yixema na yaxögüxü, rü tá aixcüma Tupanaxütawa ti-chocu na ngëxma rüngüëxüçèx. Rü wüxiwa i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ngüxchigaarü ngunexüchigaxü nixu, rü ñanagürü:

“Rü 6 ga ngunexügu nixĩ ga naguxëëãxü ga norü puracü ga Tupana. Rü yexguma norü 7 ga ngunexüwa nanguxgu rü guxüma ga norü puracüna narüngü”,

ñanagürü. Rü nuxcüma ga Tupana rü nanaxwèxe na nangüëxü ta ga yema nuxcümaügüxü ga tórü oxigü ga Moïchéwe rüxixü. Natürü ga nümagü rü tama nüxü nayaxögüchaü rü tama naga naxĩnüë. Rü yemacèx ga Tupana rü norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Yema duüxügü rü tama choxü nayaxögü rü yemacèx namaã chanu rü aixcümaxüchi namaã nüxü chixu na täütáma yema naãne

ga namaã ichaxunetaxüwa nangügüxü na ngëxma nangüëxüçèx”,
 ñanagürü. ⁵⁻⁶ Rû yemaãcü ga yema duüxügü ga nüxîra nüxü ñnüëxü ga Tupanaârü ore i mexü, rû tama nawa nichocu ga yema nachica ga Tupana namaã nüxü ixuxü, yerü tama naga naxînüë. Rû ngëmacèx nixî i Tupanaârü ore i ümatüxüwa i ñaxü:
 “Ngëma duüxügü i tama chauga ñnüëxü rû tâütáma ngëma nachica i namaã ichaxunetaxüwa nichocu na ngëxma nangüëxüçèx”,
 ñaxü. Natürü ñuxma rû ta nangëxma i nachica i tümacèx ya yíxema ngëxma Tupanaxütagu chocuchaüxë na ngëxma tarüngüëxüçèx. ⁷⁻⁸ Rû ngëma nachica i ngextá nagu nangüëxü i duüxügü rû tama yema naãne ga nuxcümaügüxü ga tórü oxigüxacügü tümaârü äëxgacü ga Yochuémaã tayauxgüxü nixî. Yerü yexguma chi yema naãne yixígu, rû Tupana rû tâü chima wenaxârü nüxü naxuneta ga to ga ngunexü na nagu naxütawa yachocuxüçèx na ngëxma nangüëxüçèx i duüxügü. Rû yemacèx ga Tupana rû wenaxârü nüxü naxuneta i wüxi i to i ngunexü na naxütawa yachocuxüçèx i duüxügü na ngëxma nangüëxüçèx. Rû ngëma ngunexü rû ñuxma nixî. Rû yemacèx ga Tupana rû mucüma ga taunecü ga Moïchéwena rû Dabímaã nüxü nixu ga yema norü ore ga ümatüxü i ñaxü:
 “Rû ñuxma na nüxü pexînüëxü i ngëma Tupana pemaã nüxü ixuxü, rû tama name na nüxü pexoexü”,
 ñaxü. Rû yematama nixî ga ore ga marüchirëx pemaã nüxü chixuxü. ⁹ Rû ngëmacèx i ñuxma rû ta nangëxma i wüxi i nachica i üünexü i

nagu tá aixcüma nangüëxü i ngëma Tupanaärü duüxügü ixīgüxü. ¹⁰ Rü yíxema Tupanaxütawa ichocuxe na ngëxma tarüngüëxücèx, rü nüxna tarüngüë i guxüma i tümaärü puracügü yexgumarüü ga Tupana rü nüxna na nangüxü ga norü puracügü ga yexguma naäne naxüxguwena. ¹¹ Rü ngëmacèx name na meã yaxõgüxü rü naga ixĩnüëxü na ichocuxücèx i ngextá Tupana tüxü írüngüëxëëxüwa. Erü tama tanaxwèxe na texé ngürüächí yema nuxcümaügüxü ga duüxügü ga tama Tupanaga ñnüëxürüü norü orexü na taxoxü. ¹² Erü Tupanaärü ore rü namaxü rü naporaxüchi. Rü wüxi i tara i guxücüwawa meã waixmaguxüärü yexera nixĩ na natéxü. Erü ngëma ore rü tawa nixücu ñuxmata taãëwa nangu, rü ñuxmata nawa nangu i ngëma wüxichigü nagu rüxĩnüxü. Rü ngëmaäcü meãma nanangoxëëãma i guxüma i ngëma yixicatama nagu rüxĩnüxü rü tüxü ngüchaüxü. ¹³ Rü nataxütáma i tacü i Tupana üxü i tá naxchaxwa nügü icúxü erü napëxewa rü guxüma meã nangox. Rü guxüxü nadau rü guxüxü nacuèx ya yima tá tüxna çacü na namaã nüxü ixuxücèx i tórü maxüchiga.

Ngechuchu rü mecüxüchi ya tórü ngüxëëruü nixĩ i Tupanapëxewa

¹⁴ Ngechuchu ya Tupana Nane rü mecüxüchi ya tórü ngüxëëruü nixĩ i Nanatüpëxewa. Rü ñuxma rü daxügüxü i naãnewa i Nanatüxütawa nangëxma na ngema taétüwa nachogüxücèx. Rü ngëmacèx tanaxwèxe i guxüguma nüxü tayaxõgüëcha rü taguma nüxü tarüxoe. ¹⁵ Rü nüma ya Ngechuchu rü aixcüma nüxü nacuèx na

tüxü nangüxëëxü erü nüxü nacuèx na ñuxãcü tüxü naguxchaxü i ngëxguma Chataná tüxna ñnügu rü pecadugu tüxü nanguxëëchaügu, yerü nüxna rü ta naxĩnü ga Chataná, ngëma tüxna na naxĩnüxüü. Natürü nüma ga Ngechuchu rü taguma chixexü naxü. ¹⁶ Rü ñuxma na tüxü nangëxmaxü ya tórü ngüxëëruü ya Ngechuchu, rü name nixĩ i tama imuëãcüma nüxna tangaicamagü ya tórü äëxgacü ya Tupana ya tüxü ngechaücü. Rü tanaxwëxe na ngëmaãcü nüxna ingaicamagüxü na nüxü ingechaütümüügüxcèx rü tüxü nangechaüãcüma tüxü nangüxëëxüxcèx i ngëxguma guxchaxügü tüxna ngaicamagu.

5

¹ Nuxcüma ga Tupana rü Moïchémaã nüxü nixu na Arãü yïxüxcèx ga Yudiügarü paigüeru ixïcü na guma duüxügüétüwa chogüxcèx ga Tupanapëxewa. Rü guxüma ga yema Arãüwena ügüxü ga paigüeru rü duüxügütanüwa nüxü naxunetagü na yema duüxügüaru ngüxëëruü yïxüxcèx ga Tupanapëxewa rü Tupanana naxããxüxcèx ga ãmaregü rü Tupanacèx nadaiãxüxcèx ga naxünagü na yemaãcü nüxü nüxü nangechaüxüxcèx ga norü pecadugü. ² Natürü ngëma paigüeru rü guxüma i duüxügürüütama nixĩ na pecadugu nanguxü. Rü ngëmacèx nüxü nacuèx na ñuxãcü yaxna namaã naxĩnüxü i duüxügü i ngëxguma naëchitamare pecadu naxüegu rü tama aixcüma Tupanawe naxixgu. ³ Rü ngëma paigüeru rü tama ngëma duüxügüaru pecaducèxicatama nixĩ i nadaiãxü i naxünagü, natürü nanaxwëxe i noxrütama pecaducèx rü ta

na nadaiãxũ i naxũnagũ na ngẽmaãcü Tupana nũxũ nũxũ nangechaũxũcèx i ngẽma pecadugũ. ⁴ Rũ taxúema tũgõtama tingucuchixẽẽ na paigüeru tiĩxũcèx. Natürũ Tupana nixĩ ya tũxũ unetacũ rũ tũxna naxãcü i ngẽma puracũ na paigüarũ ãẽxgacũ tiĩxũcèx, yexgumarũũ ga Tupana rũ Arãũxũ na yangucuchixẽẽxürũũ na paigüeru yĩĩxũcèx. ⁵ Rũ yexgumarũũ ga Ngechuchu rũ tama nũgõtama ningucuchixẽẽ na Tupanapẽxewa tórũ ngũxẽẽruũ i paigüeru yĩĩxũcèx. Natürũ Tupana nixĩ ga yangucuchixẽẽcü. Yerũ Tupanatama nixĩ ga nũxũ ñacũ:

“Cuma nixĩ i Chaune. Rũ ñuxma chanangoxẽẽ na Chaune quiĩxũ”,

ñacũ. ⁶ Rũ toxnamana i Tupanaãrũ ore i ümatũxũwa rũ ñanagürũ ta:

“Cuma nixĩ i guxũgutáma duũxũgüarũ ngũxẽẽruũ i paigüeru quiĩxũ, guma pai ga Melquisedérũũ”,

ñanagürũ. ⁷ Rũ yexguma Cristu ñoma ga naãnewa maũxgu, rũ poraãcü nayumũxẽ rũ tagaãcü rũ naxauxãcü Tupanana naca na nũxũ nangũxẽẽxũcèx na naga naxĩnũxũcèx. Rũ yemaãcü nanaxü ga Cristu, yerũ Tupana rũ napora na nũxũ nangũxẽẽxũcèx na tama yuxũ namuũxũcèx. Rũ Tupana rũ Cristuxũ naxĩnü yerũ nüma ga Cristu rũ aixcüma Tupanaga naxĩnü. ⁸ Rũ nüma ga Cristu rũ woo Tupana Nane na yĩixũ, natürũ ngúxũ ninge naxcèx na Tupanaga naxĩnũxũ. ⁹ Rũ yemaãcü nũgü inaxã rũ curuchagu nayu na tũmaãrũ maxẽxẽẽruũ yĩĩxũcèx ya guxãma ya yíxema naga ñnũxẽ. ¹⁰ Rũ Nanexũ nixĩ ga naxunetaxũ ga Tupana na guxũgutáma

nügüpëxewa tórü ngüxëẽruũ i paigüeru yĩxüçèx yexgumarüũ ga pai ga Melquisedé ga norü yumüxëwa nuxcümaũcü ga tórü օxi ga Abráüçèx Tupanana çacü na guma Abráüxü nangüxëẽxüçèx ga Tupana.

Wüxi i ãücümaxüchixü nixi na nüxü rüxoexü na yaxõgüxü

¹¹ Rû ñuxma rû toxü nangëxma i muxüchixüma i ore i Cristuchiga ixixü i pemaã nüxü tixuxchaüxü. Natürü naguxchaxüchi na meãma pemaã tanangoxëẽxü i ngëma, erü pema rû tama pexü natauxcha na nüxü pecuáxü. ¹² Rû marü ñuxgumama nüxü na pecuáxü i Tupanaãrü orechiga, rû pema rû chi marü namaã pengüexëẽtae. Natürü i pema rû ñuxma rû ta penaxwëxe na wena pemaã tanangoxëẽxü i ngëma Tupanaãrü ore i tauxchaxü i nawa inaxügüxü na Tupanachigaxü icuáxü. Rû ngëmaãcü i pema, rû ñoma õxchana i naëgünenixüwa maixürüütama pixigü.. Erü tama nüxü pecuëxgüéga i guxüma i ngëma Tupanaãrü ore i yexeraãcü tamaã nüxü ixuxü i Cristuchiga na ñuxãcü Tupana naxwëxexü na naga pexĩnüëxü. ¹³ Rû yíxema yaxõxë ya tama nüxü cuëxégaxe na ñuxãcü Tupanacèx tamaxüxü, rû wüxi i õxchana i maixürüü tixi. Rû ngëmaãcü pixigü i pemax. ¹⁴ Natürü yíxema yaxõxë ya tümamaã yaxúxe na tanangugüxü na çacü yixü i nguxëẽtae i mexü rû éxna chixexü, rû aixcüma nüxü tacuëx na ñuxãcü Tupanacèx tamaxüxü. Rû yíxema rû ñoma wüxi i duüxü i yaxü i namachimaã awemüxürüü tixi. Natürü i pema rû tama ngëmaãcü pixigü.

6

¹ Rū ngēmacèx name nixĩ i yexeraãcũ tingúeetanũ na aixcũma meã nũxũ icuáxũcèx i Cristuchiga. Rū tanaxwèxe na nũxũ ichopetũxũ ga yema ore ga nawa inaxũgũxũ na Cristuchigaxũ icuáxũ. Rū tãútãma yeũcũrũ yema ore ga nawa inaxũgũxũchiga tidexagũecha. Rū taxucèxma tũxcũũ wena pemaã nũxũ tixu na nũxũ perũxoexũcèx na nagu pexĩxũ i ngēma mugũ ga Moĩché ũmatũxũ i tama tũxũ maxẽxẽẽxũ. Rū ngẽxgumarũũ ta taxucèxma tũxcũũ wena pemaã nũxũ tixu i nachiga na ñuxãcũ Tupanaãxũ yaxõgũxũ. ² Rū ngẽxgumarũũ ta taxucèxma tũxcũũ wena pexũ tangúexẽẽ na ñuxãcũ Tupanacèx íibaiũxũ rũ ñuxãcũ duũxũgũxũ ingõgũãcũma namaã iyumũxexũ. Rū ngẽxgumarũũ ta taxucèxma tũxcũũ wena pexũ tangúexẽẽ na ñuxãcũ tá wena namaxẽxũ i duũxũgũ i yuexũ rũ ñuxãcũ naãneãrũ gũxgu rũ Tupana tá wũxichigũ i duũxũgũna çaxũ na ñuxãcũ namaxẽxũ i ñoma i naãnewa. ³ Rū ngēmacèxi ñuxma rũ ngẽxguma Tupana tama tũxna nachũxgu rũ tanaxwèxe i yexeraãcũ tingúeetanũ na aixcũma gũxũma i Cristuchigaxũ icuáxũcèx rũ nũxũ na icuáxũcèx na aixcũma ngēma nũma nanaxwèxexũãcũma meã naxcèx na imaxẽxũ. ⁴⁻⁵ Natũrũ ngẽxguma chi wũxie Cristuxũ yaxũgu, rũ chi meãma Tupanaxũ tacuèxgu, rũ chi Naãẽ i Ũnẽxũxũ tayaũxgu, rũ chi nũxũ tacuèxgu na ñuxãcũ namexũ i Tupanaãrũ ore rũ ñuxãcũ na namexũ i daxũgũxũ i naãne, rũ name nixĩ i taxuãẽ. ⁶ Erũ ngẽxguma chi ngēmaãcũ meã tayaxõxgu i noxrix rũ ñuxũchi Cristuxũ ítatèxũchĩxgu, rũ marũ taxucũrũwama texé wenaxãrũ Tupanacèx

tüxü tataeguxêê. Erü ngëxguma ngëmaãcü ítanatèxüchixgu ya Tupana Nane, rü ñoma wena curuchawa tayapotaxürüü tayaxîxêê, erü guxü i duüxügüpëxewa âne nüxü tingexêê. ⁷ Rü dücax, wüxi i naâne i pucü nagu nguxü rü meâma nanetü nawa nayae tümacèx ya yíxema nagu üanexê, rü Tupanaarü ngüxêêgagu nixî i ngema. ⁸ Natürü ngëxguma ngëma naâne rü tuxu rü natüanegü i chixexü nawa yaegu, rü Tupana rü tá chixexü namaã naxuegu rü üxüwa tá nigu i guxüma i nawa yaexü. Rü ngëxgumarüü tá tixî ya yíxema Cristuxü ítaxe.

Ítananguxêê na nayauxgüxü i maxü i taguma gúxü rü ngëmacèx tama nüxü tarüxoe na yaxôgüxü

⁹ Natürü, Pa Chaueneëgü ya Pexü Tangechaüğüxe, rü woo ngëmaãcü pemaã tidexagügu, natürü aixcüma nüxü tacuèx na tama ngëma duüxügü i nüxü rüxoexürüü pixîgüxü. Erü pema rü pexü nangëxma i maxü i taguma gúxü, rü Tupana rü tá aixcüma poraãcü pexü narüngüxêê na naxcèx pemaxëxücèx. ¹⁰ Erü nüma ya Tupana rü aixcümacü nixî. Rü nüma rü tãütama nüxü inayarüngüma ga yema mexü ga pexüxü rü ñuxãcü taeneëgü i yaxôgüxüxü na pengechaüğüxü ga yexguma nüxü perüngüxêêgügu, ngëma ñuxma ípenaxüxürütama. ¹¹ Rü ñuxma rü tanaxwèxe i wüxichigü i pema rü ngëmaãcü noxrürüü mexü i perü ngüchaümaã nüxü perüngüxêêgüecha i taeneëgü ñuxmatáta wena núma naxü ya Cristu. Rü tanaxwèxe na ngëmaãcü pemaxëxü na düxwa aixcüma Cristuxütawa pengugüxü ngëma ípenanguxêêxürüü. ¹² Rü tama tanaxwèxe na nüxü

perüxoetanücüüxü na Cristuwe perüxixü. Natürü tanaxwèxe i naxrüü pixīgü i ngēma duüxügü i guxüguma meã yaxōgüäcūma Cristuwe rüxĩāmaxü rü nayauxgüxü i guxūma i ngēma mexügü ga Tupana namaã ixunetaxü. ¹³ Rū dücax, yexguma tōrū oxi ga Abráūmaã inaxunetagu ga Tupana rü nügüégagutama inaxuneta, yerü tataxuma ga texé ga norü yexera ixixē na tūmaegagu inaxunetaxücèx. ¹⁴ Rū yemacèx ga Tupana rü Abráūxü ñanagürü:

“Rū aixcūmaxüchi tá poraãcü cuxü charüngüxēē.

Rü tá cuxü nangēxma i muxüchixütama i cutaagü”,

ñanagürü. ¹⁵ Rū Abráū rü meãma ínananguxēē ga guma nane ga Tupana namaã ixunetacü. Rū yemacèx nabu ga guma nane ga Ichaá ga Tupana namaã nüxü ixucü. ¹⁶ Rū ngēxguma duüxügü tacücèx ixunetagügu, rü to i norü yexera ixixüégagu inaxunetagü. Rū wüxicana tacücèx ngēmaãcü inaxunetagügu, rü nüxü tacuèx rü aixcūma tá nanaxügü i ngēma naxcèx inaxunetagüxü, rü marü taxucürüwama yeüürü nachiga nidexagüecha. ¹⁷ Rū yemacèx ga Tupana rü yexguma inaxunetagu namaã ga yema duüxügü ga nayauxgüxü tá ga yema ngüxēē ga Tupana nüxna äxchaüxü, rü nügüégagutama inaxuneta, yerü nanaxwèxe na meãma nüxü nacüèxgüxü na aixcūma tá yanguxēēãxü rü tagutáma naxüchicüüãxü ga yema namaã inaxunetaxü. ¹⁸ Rū nüxü tacuèx rü ngēxguma tacücèx nügüégagu inaxunetagu ya Tupana, rü taxucürüwama tüxü nawomüxēē rü nanaxüchicüü i ngēma. Rū ñuxma i guxãma i yixema na

Tupanacèx ibuxmüxü na tüxü nangüxëëxücèx rü tüxü namaxëxëëxücèx, rü nüma ya Tupana rü nügüégagu tamaã inaxuneta na ngëmaãcü tá tüxü nangüxëëxü. Rü ngëmaãcü tüxü nanangúchaüxëë rü tüxü narüngüxëë na nüxü icuáxücèx na aixcüma tá nayauxgüxü i ngëma maxü i taguma gúxü i tamaã inaxunetaxü. ¹⁹ Rü ñuxma na inanguxëëxü na aixcüma tá nayaxuxü i ngëma maxü i taguma gúxü, rü taxucèxma taxoegaãëgü, erü nüxü tacuèx na aixcüma daxüguxü i naãnewa i Tupana íngëxmaxüwa tá ingugüxü. ²⁰ Rü ngëma nangëxma ya Ngechuchu i ñuxma yerü nüxíra yexma naxücu na Tupanapëxewa taétüwa nachogüxücèx. Rü ngëmaãcü guxüguma tórü ngüxëëruü i paigüeru nixí, guma Melquisedé ga Tupanapëxewa Abráüetüwa chogücürüü.

7

Ngechuchu rü guma nuxcümaücü ga pai ga Melquisedé rüütama nixí

¹ Rü guma Melquisedé rü ñãne ga Charéüãrü ãëxgacü nixí ga yexguma namaüxgu ga Abráü. Rü nüma ga Melquisedé, rü duüxügüarü pai nixí ga Tupanapëxewa. Rü yexguma Abráü rü to ga nachüüãneãrü ãëxgacügümaã nügü nadaixgu rü nüxü nayexeragu, rü Melquisedé rü namawa Abráüpëxegu nayangu ga yexguma Abráü napatacèx taegugu. Rü nüma ga Melquisedé rü Tupanaégagu Abráümaã mexü naxuegu. ² Rü Abráü rü nüxü nayexma ga guxüma ga yemaxügü ga yema ãëxgacügü ga namaã nügü nadèixüna napuxüxü. Rü yemawa ínanaxüxüchi

ga yema Tupanana üxü, rü Melquisedéna nanaxã. Rü ngẽma naega i Melquisedé rü ãëxgacü ya Ixaixcúmacü ñaxüchiga nixĩ. Rü norü ããne ga Charéü rü Taãëxëëruü ñaxüchiga nixĩ. Rü ngẽmacèx i naega i Melquisedé rü ãëxgacü ya Taãëxëëruü ñaxüchiga ta nixĩ. ³ Rü Tupanaãrü ore ga nuxcúma ümatüxüwa rü tama nüxü nixu na texé tiixü ga nanatü rü naë rü norü oxigü ga Melquisedé. Rü ngëxgumarüü ta tama nüxü nixu i norü buxchiga rü norü yuxchiga. Rü ngẽmacèx Tupana Nanerüü guxüguma duüxügüarü ngüxëëruü ya pai nixĩ i Tupanapëxewa. ⁴ Rü ñuxma rü name nixĩ i nagu perüxĩnüë na ñuxãcü aixcúma ãëxgacü ya tacü yĩxü ga Melquisedé. Yerü nuxcúmaücü ga tórü oxí ga Abráü rü Melquisedéna nanaxã ga yema Tupanana üxü ga natanüwa ga yema yemaxügü ga togü ga ãëxgacügüna napuxüxü. Rü ngẽmawa nüxü tacuèx na Tupanapëxewa tórü oxí ga Abráüãrü yexeracü yĩxü ga Melquisedé. ⁵ Rü ñuxma i Yudíugü, rü guxüma i norü ngẽmaxüwa ínanaxüüchigü i ngẽma Tupanana üxü, rü ñuxüchi norü paigüna nanaxã yerü yemaãcü nixĩ ga namuãxü ga yema mugü ga Moïché ümatüxü. Natürü guxüma i ngẽma paigü rü Lebítaagü nixígü. Rü nüma ga Lebí rü guxüma i Yudíugürüü Abráütaa nixĩ. Rü ngẽmaãcü i ngẽma Yudíugü rü norü paigüna nanaxã i ngẽma Tupanana üxü, woo natanüxügü i Yudíugü na yĩxü i ngẽma paigü. ⁶ Natürü ga Melquisedé rü woo tama Lebítaa nixĩ, natürü Abráümëxëwa nanayaxu ga yema Tupanana üxü. Rü nüxü tacuèx na

Abráũ yiĩxũ ga noxri nayaxucü ga Tupanaãrũ uneta. Rũ Melquisedé rũ Tupanana naca na Abráũmaã mexũ naxueguxũcèx. ⁷ Rũ guxãma meãma nüxũ tacuèx rũ ngẽxguma texé toguécèx Tupanana caxgu na tũxũ nangũxẽẽxũcèx, rũ Tupanapẽxewa rũ yíxema nüxna çaxe rũ ngẽma togü i naxcèx ítaçaxũãrũ yexera tixĩ. Rũ ngẽmaãcü nüxũ tacuèx na Abráũãrũ yexera yiĩxũ ga Melquisedé i Tupanapẽxewa. ⁸ Rũ ñuxma i nuã tatanüwa rũ ngẽma paigü i ngĩxũ yauxgũxũ i ngẽma dīẽru i Tupanana ücü, rũ duũxügũmare nixĩgü rũ tá nayue. Natürü ngẽxguma Melquisedéchiga yadexagu i Tupanaãrũ ore, rũ ñoma namaxũxũrũ nixĩ i nachiga yadexaxũ. Rũ ngẽmawa nüxũ tacuèx na Cristu ya guxũguma maxücürũ na yiĩxũ ga Melquisedé. ⁹⁻¹⁰ Rũ Abráũtaa ga Lebí, rũ guxũma i paigü i Lebítaagü ixĩgũxũ i ñuxma ngĩxũ yauxgũxũ i ngẽma dīẽru i Tupanana ücü, rũ nümagü rũ ta Abráũmaã Melquisedéna nanaxãgü ga yema Tupanana üxũ. Yerü nüma ga Lebí rũ guxũma ga nataagü i ñuxma Yudíugüarũ paigü ixĩgũxũ, rũ woo ga na tauta nabuexũ ga yexguma, natürü marü Abráũxũnewa nayexmagü ga yexguma Melquisedé namawa Abráũpẽxegu yanguxgu. Rũ ngẽmawa nüxũ tacuèx na guxũma i ngẽma paigüarũ yexera yiĩxũ ya Melquisedé. ¹¹ Rũ nuxcũmaũgũxũ ga tórü oxigü ga Yudíugü, rũ Lebítaagü ga paigümẽxẽwa nixĩ ga nayauxgũãxũ ga Tupanaãrũ mugü. Natürü pemaã nüxũ chixu rũ yexguma chi yema paigü aixcũma yema Yudíugũxũ imexẽẽgügu ga Tupanapẽxewa, rũ taxucèx chima Tupana

nüxü naxuneta ga naĩ ga pai ga Melquisedérüü ixĩcü ga tama Lebítaa ga Araũrüü ixĩcü. Rü yemacèx ga Tupana rü nüxü naxuneta ga Nane ga Ngechuchu na tórü chogüruü ya pai yĩxüçèx.
¹² Rü yemacèx ga Tupana rü yema Yudíugüarü paigüchicüüxü nayangucuchixëẽ ga Cristu. Rü nüma nixĩ i ñuxma i aixcüma Tupanapëxewa tüxü yamexëẽgüxü. Rü guxüma ga Lebítaa rü paigü nixigü yerü yemaãcü nixĩ ga naxueguxü nawa ga yema mugü ga Moĩché ümatüxü. Natürü nüma ga Cristu rü marü nanaxüchicüü ga guxüma ga yema.
¹³⁻¹⁴ Erü meãma nüxü tacuèx rü nüma ya tórü Cori ya Ngechuchu ya yima nachiga idexagücü rü tama Lebítaa nixĩ erü nüma rü Yudátaa nixĩ. Rü nüxü tacuèx rü taxuüma ga Yudátaa rü pai nixĩ, yerü ga Moĩché rü yexguma yema paigüchiga yadeaxgu rü taxuüma ga Yudátaaxü naxuneta na pai yĩxüçèx. ¹⁵ Rü ngëmaãcü meã nangox na Tupana iyanaxoxëẽxü ga guxüma ga yema mugü ga Moĩché ümatüxü ga paigüchiga. Yerü nüma ga Tupana rü nüxü naxuneta ga wüxi ga pai ga yexwacaxücü ga tama Lebítaa ixĩcü. Rü nüma nixĩ i tórü Cori yĩxü ya Melquisedérüü ixĩcü, erü guxüma i ngëma togü i paigüarü yexera nixĩ.
¹⁶ Rü guxüma ga yema togü ga paigü rü nangucu yerü Lebítaa nixigü. Natürü nüma ga Cristu rü paixü ningucuchi yerü poramaã yuwa ínarüda rü guxüguma namaxëcha na tüxü nangüxëẽxüçèx.
¹⁷ Rü ngëmacèx i Tupanaãrü ore i ümatüxüwa rü tórü Corichiga ñanagürü:
 “Cuma rü guxügutáma duüxügüarü ngüxëëruü ya pai quixĩ Melquisedérüü”,
 ñanagürü. ¹⁸⁻¹⁹ Rü yemacèx ga Tupana rü ñoma

ga naãnewa nanamu ga Nane, yerü yema mugü ga paigüchiga naxümatüxü ga Moïché rü tama poraãcü tüxü narüngüxëe yerü tama aixcüma tüxü nimexëëgü ga Tupanapëxewa. Rü yemacèx Nanexü namu ga Tupana na tórü pecaducèx nayuxücèx na ngëmaãcü tüxü nangëxmaxücèx i maxü i taguma gúxü rü aixcüma Tupanamücügü ixügüxücèx. ²⁰⁻²¹ Rü yexguma Tupana yema togü ga paigüxü ngucuxëëgu, rü nanangucuxëëmare. Natürü yexguma Cristuxü yangucuchixëëgu na tórü ngüxëëruü ya pai yiixücèx, rü nügüégagutama inaxuneta. Rü yemacèx ga yexguma Cristuxü yangucuchixëëgu rü ñanagürü:

“Choma i Cori ya Tupana rü marü cuxü chaxuneta na guxügutáma duüxügüarü ngüxëëruü ya pai quiixücèx. Rü ngëma rü tagutáma chanaxüchicüü erü chaugüégagu ichaxuneta”,

ñanagürü. ²² Rü ñuxma na yemaãcü nügüégagutama inaxunetaxü ga Tupana, rü nüxü tacuèx na aixcümaxüchima yema paigüarü yexera na yiixü ya Cristu erü guxügutáma Tupanapëxewa tüxü narüngüxëe. ²³ Rü yema togü ga paigü rü namuxüchi, yerü niyuetanü. Rü yemacèx taxucürüwama guxüguma paigü nixügü. ²⁴ Natürü ñuxma na tórü ngüxëëruü ya paixü yangucuchixü ya Ngechuchu, rü ngëmacèx marü taxucèxma texé ya togue tingucuchi, erü nüma ya Ngechuchu rü tagutáma nayu. ²⁵ Rü ngëmacèx nixi i ñuxma i nüxü natauxchaxü na aixcüma tüxü namaxëxëëxü ya guxãma ya yixema norü ngüxëëmaã Tupanaxütawa ngugüxe. Erü nüma ya Ngechuchu rü guxüguma namaxëcha

na tümaetüwa nachogüxücèx. ²⁶ Rü ngēmaãcü ya Ngechuchu, rü nüxīcatama nixī i pai ya tórü ngüxēēruū yīixū i Tupanapēxewa. Erü nüma rü aixcüma naxüüne, rü nataxuma i chixexū i nawa, rü nangearü pecaduāx yerü taguma taxrūū pecadu naxü. Rü ñuxma rü guxūetüwa nangēxma i daxūguxū i nañewa i Tupana íngēxmaxūwa. ²⁷ Rü Ngechuchu rü tama ngēma togü i paigüerurūū nixī. Erü nümagü rü nanaxwèxe na guxū i ngunexūgu Tupanacèx naxūnagü nadèixū na ngēmaãcü Tupana nüxū nüxū ngechaūxücèx i noxrütama pecadugü rü guxū i duūxügüarü pecadugü ta. Natürü nüma ga Ngechuchu rü yexguma nügü inaxāxgu, rü wüxicanatama pecaducèx nayu. Rü ngēma rü guxūgutama name i Tupanapēxewa. ²⁸ Rü yema mugü ga Moiché umatüxū, rü duūxügümarexū naxuneta na paigüerugü yixīgüxücèx. Natürü nümagü rü ta nipecaduāxgü. Natürü yemawena ga Tupana rü nügüégagu Nanexū naxuneta na tórü ngüxēēruū yīixücèx. Rü yima Nane rü guxūguma mecüxüchi ya tórü Maxēxēēruū nixī. Rü nüma rü guxūguma tüxū narüngüxēē i Tupanapēxewa.

8

Ngechuchu nixī ya tórü ngüxēēruū i Tupanapēxewa

¹ Rü ngēma pemaã nüxū tixuxchaūxū i ñuxma nixī na tüxū nangēxmaxū ya tórü ngüxēēruū ya mexēchicü i Tupanaxütawa. Rü nüma rü Tupana Nane ya Cristu nixī. Rü daxūguxū i nañewa i Tupanaärü tügünecüwawa narüto erü

guxüärü äëxgacü nixĩ. ² Rü ngema daxüguxü i naãnewa i ngẽma nachica i üünexü ga Tupana üxüwa nixĩ i taxcèx ínacaxü. Rü tama ngẽma Yudíugüarü paigürüü wüxi ya ípata ya duüxügü üxünewa Tupanana taxcèx ínaca. ³ Rü guxüma i ngẽma Yudíugüarü paigüeru rü nangucu na Tupanana naxägüäxücèx i ämaregü rü naxcèx nadaiäxücèx i naxünagü na Tupana nüxü nüxü ngechaüxücèx i duüxügüarü pecadugü. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü Tupanana nügü naxãmare na duüxügüarü pecaducèx nayuxücèx. ⁴ Rü ñuxma i nüma ya Ngechuchu rü daxüguxü i naãnewa nangëxma na ngema tórü ngüxëeruü ya pai yïxücèx i Tupanapëxewa. Rü ngëmacèx tama ñoma i naãnewa nixĩ i pai yïxü. Natürü ngëxguma chi ñoma i naãnewa nangëxmagu rü tãü chima pai nixĩ erü ñoma i naãnewa nangëxmagü i ngẽma Yudíugüarü paigü i Tupanana ämare ägüxü yema Moïchéarü mugü nüxü ixuxürüü. ⁵ Natürü ngẽma puracü i ñoma i naãnewa naxügüxü i ngẽma Yudíugüarü paigü, rü naxcèx nadauxütaegümare i ngẽma Ngechuchu daxüguxü i naãnewa üxü. Rü ngẽma nachica i nawa Tupanacèx napuracüexü i ngẽma paigü, rü nanaxüchicünèxägümare i ngẽma nachica i Ngechuchu nawa ngëxmaxü. Rü meãma nüxü tacuèx i ngẽma, yerü yexguma Moïché naxüxchaügu ga Tupanapata, rü Tupana rü ñanagürü nüxü:

“¡Dücèx, meã nangugü i ngẽma cuèxruü ga cuxü chawéxü ga mëxpüne ga Chinaïwa! Rü chanaxwëxe i ngẽmaäcü na cunaxüxü”, ñanagürü. ⁶ Natürü nüma ya tórü ngüxëeruü

ya Cristu rü daxüguxü i nañnewa nangëxma, rü ngëma aixcūmaxüchi Tupanapëxewa taétüwa nachogü. Rü ngëma Yudíugüarü paigü rü nagu naxĩãma ga yema nuxcūmaüxü ga uneta ga Moïché ümatüxü. Natürü nūma ya Tupana rü marü tūxna nanaxã i wüxi i ngexwacaxüxü i uneta erü tamaã nüxü nixu na Cristu yiixü ya aixcūma tórü ngüxëëruü ixĩcü. Rü nūma rü nayu na Tupanapëxewa tūxü yamexëëxüçèx, rü ngëma Tupanaxütawa nangëxma i ñuxma na taétüwa nachogüxüçèx. Rü ngëmaãcü nüxü tadau na Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü rü yema nuxcūmaüxü ga unetaarü yexera yiixü na namexü. ⁷ Yerü yexguma chi yema nüxĩraüxü ga uneta ga Moïché ümatüxü rü aixcūma namexgu na duüxügüxü namaxëxëxüçèx, rü marü taxucèx chima tanaxwèxe i to i ngexwacaxüxü i Tupanaärü uneta. ⁸ Natürü nūma ga Tupana rü nüxü nadau na tama aixcūma napëxewa duüxügüxü yamexëëxü ga yema nüxĩraüxü ga uneta ga Moïchéna naxãxü. Rü yemacèx ga Tupana rü ñanagürü:

“Wüxi i ngunexü rü wena táxarü guxüma i chorü duüxügümaã ichaxuneta. ⁹ Natürü ngëma chorü uneta i ngexwacaxüxü, rü täütáma namaã nawüxigu ga yema nüxĩraüxü ga chorü uneta ga nuxcūmaügüxü ga perü oxigümaã nüxü chixuxü ga yexguma nüxü charüngüxëëgu na ínachoxüxüçèx ga Equituarü nañnewa. Yerü nümagü ga yema duüxügü rü tama chauga naxĩnüë rü tama nayanguxëë ga yema nüxĩraüxü ga chorü uneta, rü yemacèx íchanawogü.

10 Natürü ngëxguma nawa nanguxgu na wena namaã ichaxunetaxü, rü ñaãcü tá nixĩ i guxüma i Yudíugümaã ichaxunetaxü: ‘Rü tá meãma ngëma duïxügüxü nüxü chacuëxëë i chorü mugü na aixcüma naãëwa nangëxmagüxücèx. Rü choma rü tá norü Tupana chixĩ, rü nümagü rü tá chorü duïxügü nixĩgü’. 11 Rü guxüma i ngëma duïxügü i choxü yaxögüxü, rü aixcüma tá choxü nacuëxgü. Rü ngëmacèx taxucèxtáma tüxcüü nügümaã nüxü nixugügü i chauchiga na ngëmaãcü choxü nacuëxgüxücèx. Erü guxüma i chorü duïxügü rü aixcüma tá meã choxü nacuëxgü woo buxü rü ëxna yaxü. 12 Rü tá nüxü nüxü changechaü i norü chixexügü, rü tá nüxü ichayarüngümaxüchi i norü pecadugü”,

ñanagürü ga Tupana. 13 Rü dücax, ñuxma na Tupana ngexwacaxüxü i unetachiga idexaxü, rü ngëmawa nüxü tacuèx na yema nüxĩraüxü ga uneta rü marü nangupetüchaüxü. Rü nüxü tacuèx rü guxüma i ngëma marü ngupetüchaüxü, rü paxa tá inayarüxo. Rü ngëmaãcü i ngëma Yudíugüarü paigü, rü marü inayarüxoxchaü na Tupanapëxewa duïxügüxü nangüxëëxü. Erü nüma ya Tupana rü marü Cristuxü ningucuchixëë na tórü ngüxëëruü yĩxücèx i napëxewa.

9

Tupanapata ga duïxügü üxünechiga rü Tupanapata ya daxügüxü i naãnewa ngëxmanechiga

¹ Rū yexguma nuxcūma Moičémaã yadeaxgu rū nūxna naxããgu ga yema nūxīraūxū ga uneta, rū Tupana namaã nūxū nixu na ñuxãcū nanaxwèxexū na nūxū yacuèxūūgūxū. Rū yexgumarūū ta namaã nūxū nixu na ñuxãcū nanaxwèxexū na naxcèx naxūãxū ga wūxi ga ĩpata ga naxchirunaxcèx na yéma nūxū yacuèxūūgūxūcèx ga paigū. ² Rū guma ĩpata ga naxchirunaxcèx rū nitüyemachĩã. Rū yema naxmachĩã ga nūxīra nawa ixūcuxū, rū “Nachica i Üünexū” nixī ga naega. Rū yéma nayexma ga werachica rū mecha ga pãu ga üünexū nagu nuxū. ³ Rū yema to ga naxmachĩã ga yema tüyemachĩãxūcèxwena üxū rū “Nachica i Üünexūchixū” nixī ga naega. ⁴ Rū yéma nayexma ga yema mecha ga uirunaxcèx ga ngextá nawa yagugūãxū ga pumara ga yixixū ga yexguma yaguxgu. Rū yéma nayexma ta ga yema baú ga Tupanaärü mugü nagu namaã nanguxūgūxū. Rū yema baú rū guxūwama uirumaã natūxüne. Rū yematama baúarü aixepewa nayexma ga wūxi ga tūxūxãcū ga uirunaxcèx ga yema pãu ga daxūwa rüyixūmaã ããcuxū. Rū yexgumarūū ta yema baúarü aixepewa nayexma ga Arãũärü caxūruū ga ruxūxüne, rū guma nutagū ga Tupanaärü mugü nagu ümatügücü. ⁵ Rū yema baúétüwa nayexmagū ga yema taxre ga daxūcūãxchicünèxãgū ga ixãxpèxatūxū. Rū naxpèxatügūmaã nayadüxétügü ga yema baúátaū. Rū yema daxūcūãxchicünèxãgüarü ngãxūwa nixī ga nügü nangoxèèxūxū ga Tupana. Natürü taxucèxma tūxcūū yexeraãcū nūxū

tixu i ngēmachiga. ⁶ Rū wūxicana yemaãcü na namexēēgüãxū ga guxūma ga yema, rū ñuxūchi ga paigū rū guxūguma yema nūxīraūxū ga naxmachīāgu nachocuxū na yéma Tupana namaã nūxū ixuxūãcüma nūxū yacuèxūūgūxūcèx.

⁷ Natürü yema to ga naxmachīāwa rū yema paigüarü āēxgacūxicatama nixī ga yexma ücuxū. Rū tama guxūguma yexma naxücu, natürü wūxicanatama yexma naxücu ga wūxichigü ga tauncügu. Rū yexguma yexma naxücuxgu rū yéma nanange ga naxūnagü rū guma nagūmaã yema baúxū namaxcuétü. Rū yemaãcü ga yema paigüarü āēxgacü rū inanaxã ga guma nagü na noxrütama pecadu rū guxūma ga duūxūgüarü pecaduxū iyanangūmaxūcèx ga Tupana. ⁸ Natürü yema paigüarü āēxgacūxicatama nixī ga yema Nachica ga Üünexūchixūgu ücuxū ga Tupana íyexmaxūwa. Rū ngēmaãcü Tupanaãē i Üünexū tüxū nūxū nacuèxēē na taxucürüwama yexma Tupana íyexmaxūgu nachocuxū ga guxūma ga duūxūgü yerü yexguma nagu naxīxgu ga yema mugü ga Moïché ümatūxū rū nachuxu ga yema. ⁹ Rū guxūma i ngēma pemaã nūxū chixuchigaxū, rū wūxi i cuèxruū nixī i taxcèx i yixema na ñuxma imaxēxū. Rū ngēmawa nūxū tatau rū yema āmaregü ga Tupanana naxāgūxū rū yema naxūnagü ga Tupanacèx nadèixū rū taxucürüwama yema duūxūgūxū nimexēē na aixcüma Tupanapēxewa yamexūcèx. ¹⁰ Rū yema nuxcümaūgūxū ga mugü ga õnagüchiga rū axeūgüchiga rū nacūmagüchiga ixīxū, rū yema duūxūgüarü düxétüxūnecèxicatama nixīgü. Rū

yemacèx tama yema duũxügüxũ nimexêê na aixcüma Tupanapêxewa yamexúcèx. Rũ woo napora ga yema mugü ga noxrix, natürü yexguma ínanguxgu ga Cristu rü marü yexma nayacuèx na duũxügümaã naporaxũ. ¹¹ Natürü i ñuxma rü marü ínangu ya Cristu. Rũ nüma nixĩ i aixcüma tórü ngüxêẽruũ yĩixũ i Tupanapêxewa, rü nagagu nixĩ i nangẽxmaxũ i maxũ i taguma gúxũ. Rũ ngẽma nachica i ngextá taétüwa ínachogüxũwa rü aixcüma naxüüne erü tama guma ípata ga naxchirunaxcèx ga duũxügümare üxünerüü nixĩ erü daxügüxũ i naãnewa nangẽxma. ¹² Rũ Cristu rü marü daxügüxũ i naãnegu naxücu i ngextá Tupana íngẽxmaxũwa. Rũ taxucèxma tüxcüũ wüxichigü ya taunecügu ngẽxma naxücu, erü marü guxüguma ngema nangẽxmaẽcha. Rũ yexguma yexma naxücuxgu, rü tama yéma nanange ga chibugügü rü wocaxacügügü na Tupanana naxããxücèx. Natürü nüma ga Cristu rü nagütama inaxã na yemaãcü naxütanüãxücèx ga tórü pecadugü rü tüxũ nangẽxmaxücèx i maxũ i taguma gúxũ. ¹³ Rũ yema mugü ga Moïché ümatüxũ rü ñanagürü:

“Ngẽxguma texé yuetaxũ ingõgügu, rü taxucürüwama Tupanapata ya naxchirunaxcèxgu taxücu”,

ñanagürü. Rũ yemacèx ga yema Yudíugü, rü yexguma wüxi ga yuetaxũ yangõgügügu rü nanaxwèxegü ga na norü paixütawa nagaãxũ ga wüxi ga woca na yema pai Tupanacèx yamáxücèx rü na yaguãxücèx na yemaãcü ga guma tanimaca rü dexágu nagüãxücèx na yema duũxügüxũ namaã namaxcuxücèx na yemaãcü nüxna ínayixücèx ga norü chixexũ. Natürü

yema rü duñxügüarü düxétüxñewaxicatama nanamexëë rü tama norü maxüxü namexëë. ¹⁴ Natürü nagü ya Cristu rü yema naxünagügüarü yexera name erü tórü maxü namexëë na aixcüma Tupanapëxewa imexücèx. Rü Cristu rü woo Tupana Nane na yïxü rü na nataxuxü ga norü chixexü, natürü Tupanana nügü naxã rü tórü pecaducèx nayu yerü Naãe i Ünexü nanaporaxëë. Rü yemaãcü curuchagu nanabaxëë ga nagü. Rü ñuxma ya yima nagü rü ningu na tüxü namexëëxücèx i Tupanapëxewa. Rü ngëmacèx taxucèxma tanaxwèxe na nagu ixixü ga yema mugü ga Moïché ümatüxü ga tama tüxna naxãxü i maxü i taguma gúxü. Rü ñuxma na Cristugagu Tupanapëxewa imexü, rü nüma ya Cristu rü tüxü narüngüxëë na naxüxücèx i ngëma Tupana ya maxücü tüxü naxwèxexü. ¹⁵ Rü ñuxma na tórü pecaducèx nayuxü ga Ngechuchu ya Cristu, rü nüma nixi i tórü ngüxëëruü i Tupanapëxewa, ngëma Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxü nüxü ixuxürüü. Rü ñuxma i yixema na Tupana tüxü dexü, rü tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü ega yima Naneãxü yaxögügu. Rü ngëxgumarüü ta i guxüma i Tupanaärü duñxügü ga nuxcüma yaxögüxü, rü nüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü yerü Cristu nayu na norü pecaduna ínanguxüxëëãxücèx. ¹⁶ Rü ngëxguma nayuxchaügu i wüxi i duñxü, rü wüxi i poperagu nanaxümatü na texé tá nayaxuxü i norü ngëmaxügü. Natürü ngëxguma namaüxgu i ngëma duñxü, rü taxucürüwama texé tanayaxu i norü ngëmaxügü. ¹⁷ Rü ngëmacèx i ngëma popera rü tama napora i ngëxguma namaüxgu i ngëma duñxü. Rü ngëxguma

nayuxguxicatama nixĩ i naporaxũ. ¹⁸ Rũ nũma ga Cristu rũ norũ yumaã nixĩ ga Tupanapẽxewa tũxũ yamexẽẽgũxũ. Yerũ ga Moĩché rũ nũxũ nixu rũ yexguma texé pecaduãxgu rũ tanaxwèxe na tũmaãrũ paixũtawa tanagaxũ ga wũxi ga naxũna na tũmaẽgagu nayuxẽẽãxũcèx rũ inabaãxũcèx ga nagũ na Tupana tũxũ nũxũ ngechaũxũcèx ga tũmaãrũ pecadu. ¹⁹ Rũ Moĩché rũ guxũma ga duũxũgũpẽxewa nũxũ nixu ga guxũma ga Tupanaãrũ mugũ. Rũ yemawena nanayaxu ga wocaxacũgũgũ rũ chibuxacũgũgũ, rũ dexãmaã nanaxuẽũ. Rũ ñuxũchi nanayaxu ga wũxi ga naĩxchacũxucũ rũ ñuxre ga tũèxmũ ga dauxũne, rũ yema naĩxchacũũgu nanabagũmũ. Rũ yemamaã guma nagũwa nanacúe rũ ñuxũchi nanamaxcuétũ ga yema popera ga Tupanaãrũ mugũ nawa yexmaxũ. Rũ yexgumarũũ ta nayamaxcutanũ ga guxũma ga duũxũgũ. ²⁰ Rũ ñuxũchi ga Moĩché rũ ñanagũrũ nũxũ ga duũxũgũ:

“Tupana rũ marũ inaxuneta na pexũ tá nangũxẽẽxũ. Rũ daa nagũmaã pexũ chimaxcutanũ i ñuxma erũ ngẽmaãcũ nixĩ i choxũ namuxũ na ngẽmawa nũxũ pecuáxũcèx na aixcũma tá pexũ nangũxẽẽxũ”,

ñanagũrũ. ²¹ Rũ ñuxũchi ga Moĩché rũ guma nagũmaã nanamaxcuétũ ga guma ñpata ga naxchirunaxcèx ga nawa Tupanaxũ yacuèxũũgũne. Rũ yexgumarũũ ta nayamaxcutanũ ga guxũma ga yemaxũgũ ga namaã Tupanaxũ yacuèxũũgũxũ ga guma ñpataarũ aixepewa yexmagũxũ. ²² Rũ nũxũ tacuèx rũ yema duũxũgũ ga yexguma pecadu naxũgũgu rũ Tupanapẽxewa nũgũ

yamexēēgüchaügu, rü norü paigüxütawa nanaga ga wüxi ga naxüna na nüxü yamáãxücèx rü inabagüxēēãxücèx na Tupana tama napoxcuexücèx. Natürü ñuxma ya Tupana rü tüxü nüxü nangechaü i tórü chixexü yerü tórü pecaducèx nayu ga Ngechuchu rü nagü inanaba. Rü yexguma chi tãü chima nayuxgu rü nagü inabaãgu, rü taxucürüwa chima Tupana tüxü nüxü nangechaü i tórü pecadugü.

Cristu rü nayu na iyanaxoxēēãxücèx i pecadu

²³ Rü yemacèx ga Tupana rü nuxcümamaxüchima Moichémaã nüxü nixu na paigü duüxügüarü pecaducèx nadèixü ga naxünagü rü inabaãxü ga nagü na yemaãcü Tupana tama napoxcuexücèx ga duüxügü. Natürü i ñuxma i yixema na Tupana tüxü dexü, rü tüxü nangëxma i tachica i daxüguxü i naãnewa yerü Nane ya Cristutama tórü pecaducèx nayu rü inanaba ga nagü. Rü yima nagü rü Tupanapëxewa rü poraãcü ngëma naxünagügüarü yexera narüporamaë.

²⁴ Rü ngëmacèx i ñuxma rü taxucèxma tüxcüü guma ìpata ga naxchirunaxcèx ga duüxügü üxünegu naxücu ya Cristu na ngëma taétüwa nachogüxücèx. Erü nüma ya Cristu rü marü Tupanaxütawaxüchi nangu i daxüguxü i naãnewa. Rü ngëma Nanatüpëxewa nangëxma i ñuxma na ngëma taétüwa nachogüxücèx. ²⁵ Rü ngëmacèx i ñuxma rü taxucèxma tüxcüü guxüguma Nanatüna nügü naxãècha na ngëmaãcü taxcèx nayuuuxücèx. Rü yema Yudíugüarü paigüarü ãëxgacügü rü gúcü ga taunecügügu guma ìpata ga üünenegu nachocuxü na yéma Tupanana naxãgüãxücèx

ga guma naxünagügü. ²⁶ Natürü ya Cristu, rü taxucèxma tūxcūũ gúcü ya taunecügügu Tupanana nügü naxãêcha, erü ngêxguma chi ngêmaãcü yixīgu rü chi noxri naãne ixügügumama rü chi marü muêxpūxcūna taxcèx nayu. Natürü ñomaũcüü ga Cristu rü marü ñoma ga naãnewa nangu na wüxicanatama nügü inaxãxücèx rü pecaducèx nayuxücèx. ²⁷⁻²⁸ Rü ngêma na wüxicanatama nayuexũ i duũxügü naxüpa na Tupanapêxewa nangugüxũ, rü yexgumarüütama ga Cristu rü wüxicanatama nügü inaxã rü nayu na iyanaxoxêãxücèx i muxüma i duũxügüarü pecadugü. Natürü wena taxarü núma naxü. Rü ngêxguma wena núma naxüxgu rü tama pecaduarü oxêêwa tá núma naxü. Natürü tá núma naxü na namaxêxêãxücèx i guxüma i ngêma duũxügü i aixcüma ínanguxêêgüxũ.

10

¹ Rü yema mugü ga Moïché ümatüxũ rü írarüwatama yema duũxügücèx nanangoxêê ga tacü tá na naxüxũ ga Cristu. Natürü ga yema mugü rü tama aixcüma Cristurüü napora, yerü taxucürüwama Tupanapêxewa nayamexêê ga yema duũxügü woo gúcü ga taunecügügu Tupanacèx nanadaiixũ ga naxünagü na yemaãcü Tupanana nangaicamagüxücèx. Rü yemaãcü ga yema mugü rü taxucürüwama Cristurüü nanamaxêxêê ga yema duũxügü. ² Rü yexguma chi yema mugü aixcüma yema duũxügüxũ imexêêgu ga Tupanapêxewa, rü tãũ chima nagu narüxĩnüêêcha na yapecaduãxũ, rü chi nüxũ narüxoe na naxünagü Tupanacèx

nadèixũ. ³ Natürü woo gúcü ga taunecügügu Tupanacèx naxünagü nadèixũ ga duïxügü, rü tama norü pecadu inayarüxoxêê. Rü yema rü norü pecaduarü cuèxãchixêêruũmare nixĩ. ⁴ Yerü guma nagü ga yema wocagü rü chibugü rü tama napora na iyanaxoxêêãxücèx ga pecadugü. ⁵ Rü yemacèx ga Cristu ga yexguma ñoma ga nañewa naxũchaũgu, rü Nanatũxũ ñanagürü:

“Tama cunaxwèxe na naxünagü cuxcèx nadèixũ i duïxügü na naxütanügüãxücèx i norü pecadugü. Natürü cunamexêê i ñaã chaxune na ngẽmamaã chanaxütanũxücèx i pecadu. ⁶ Rü tama namaã cutaãê i ngẽma naxünagü i cuxna naxãmaregũxũ rü cuxcèx nadèixũ rü yagugũxũ na naxütanügüãxücèx i norü pecadugü. ⁷ Rü yemacèx rü ñacharügü: ‘Dücèx, Pa Chaunatũx, daxe chixĩ, rü nuã cupẽxewa changẽxma na chanaxũxücèx i curü ngúchaũ rü na chayuxücèx, ngẽma curü orewa chauchiga naxümatũxürü’, ñacharügü”.

⁸ Rü yemaãcü ga Cristu rü nüxũ nixu na Tupana rü tama aixcüma namaã nataãêxũ ga yema na naxcèx nadaiãxũ ga naxünagü rü naxcèx yagugüãxũ na naxütanügüãxücèx ga norü pecadugü woo yema mugü ga Moïché ümatũxũwa rü duïxügũxũ namu na naxügüãxũ ga guxũma ga yema. ⁹ Rü yemawena ga Cristu, rü ñanagürü ta:

“Dücèx, Pa Chaunatũx, daxe chixĩ, rü nuã cupẽxewa changẽxma na chanaxũxücèx i curü ngúchaũ rü duïxügüarü pecaducèx na chayuxücèx”,

ñanagürü. Rū yemawa nūxū tacuèx na Tupana rü marü iyanaxoxēēãxū na naxūnagü naxcèx nadèixū, yerü Nanexū ningucuchixēē na pecaducèx nayuxū. ¹⁰ Rū ñuxma na Ngechuchu ya Cristu naxūxū ga yema Tupanaärü ngúchaũ, rü ngēmacèx nixī i ñuxma i Tupanapēxewa ixüünexū i yixema. Yerü nūma ga Cristu rü Tupanana nügü naxã na wüxicanatama guxãärü pecaducèx nayuxū. ¹¹ Rū guxūma i Yudíugüarü paigü rü wüxichigü i ngunexügu rü tupaucawa nangēxmagüxū na Tupanana naxãgüãxücèx i naxūnagü i naxcèx nadaiixū. Rū guxüguma yemaãcü nanaxügüxū natürü taguma aixcüma inayarüxo ga norü pecadugü woo yemaãcü na naxügüxūãxū. ¹² Natürü nūma ga Ngechuchu ya Cristu rü wüxicanatama Tupanana nügü naxã na guxãärü pecaducèx nayuxücèx. Rū yemawena rü ñuxūchi daxūwa naxū rü Tupanaärü tügünecüwawa nayarüto, erü guxãärü ãëxgacü nixī i ñuxmax. ¹³ Rū ngema nixī i nangēxmaxū ñuxmatáta ya Tupana rü guxūma i norü uwanügüxū nūxū nayexeraxēē. ¹⁴ Rū nūma ga Ngechuchu ya Cristu rü wüxicanatama Tupanana nügü naxã rü nayu na guxüguma Tupanapēxewa timexücèx ya yixema Tupanacèx tüxū yaxüünexēēgüxe. Rū ngēmacèx i ñuxma rü taxucèxma tüxcüü wena nügü inaxã rü nayu, yerü wüxicanatama guxūma ningutanüxēē. ¹⁵⁻¹⁶ Rū Tupanaãē i Üünexū rü tüxū nūxū nacuèxēē na aixcüma yīxū i ngēma, yerü nūma ga Tupana rü ñanagürü:

“Ngēxguma nawa nanguxgu na wena ngēma
Yudíugümaã ichaxunetaxū, rü wüxi i

ngexwacaxũxũ i uneta tá nũxna chaxã. Rũ tá meã ngẽma duũxũgũxũ nũxũ chacuèxẽẽ i chorũ mugũ na aixcũma naãẽwa nangẽxmagũxũcèx rũ guxũguma naga naxĩnũèxũcèx. ¹⁷ Rũ tá nũxũ ichayarũngũmaxũchi i ngẽma duũxũgũarũ pecadugũ rũ ngẽma chixexũ i naxũgũxũ. Rũ tagutãma wena nũxna chacuèxãchi”, ñanagũrũ. ¹⁸ Rũ ngẽmaãcũ nũxũ tacuèx rũ ngẽxguma Tupana duũxũgũaxũ nũxũ ngechaũgu i norũ pecadugũ, rũ marũ taxucèxma tũxcũũ nanaxwèxe na wena tacũ i naxũnagũ nũxna naxãgũxũ naxcèx i pecadu.

Name nixĩ i Tupanana tangaicamagũ

¹⁹⁻²⁰ Rũ ngẽmacèx i ñũxma, Pa Chaueneẽgũ, rũ taxucèxma tũxcũũ tamuũẽ na Tupana íngẽxmaxũwa ichocuxũ na namaãxũchi idexagũxũcèx. Rũ nuxcũmaxũchima rũ paigũarũ ãẽxgacũxicatama yexma naxũcu nagu ga guma ãpata ga naxchirunaxcèx ga Tupana nawa yexmane. Rũ taxucũrũwama ngexerũxũxemare yexma taxũcu. Natũrũ nũma ga Ngechuchu ya Cristu rũ marũ inayanaxoxẽẽ ga guxũma ga yema ga yexguma curuchagu nayũxgu rũ nagũ inabaãgu na Tupana íngẽxmaxũwa tũxũ yachocuxẽẽxũcèx rũ namaãxũchi idexagũxũcèx. Rũ woo taxucũrũwama Tupanana tangaicamagũ ga noxrix, natũrũ nũma ga Cristu rũ nayu na tũxũ namaxèxẽẽxũcèx. Rũ nagagu nixĩ i ñũxma i Tupanaxũtawa ingugũxũ. ²¹ Rũ nũma nixĩ i Tupanapèxewa tũxũ nangũxẽẽxũ i guxãma i yixema i Tupanaãrũ duũxũgũ ixĩgũxe.

22 Rû ñuxma na tüxũ nangẽxmaxũ ya tórü ngüxẽeruũ i Tupanapẽxewa, rû tanaxwèxe i ngearü chixexũácüma Tupanana tangaicamagü na namaãxũchi idexagüxücèx. Rû tanaxwèxe i aixcüma tayaxögü na nûma rû tá meã tüxũ nayaxuxũ yerü Cristu rû taxcèx nayu na tüxũ iyanaxoxẽãxücèx i tórü chixexũ rû yemacèx marü naegagu ítabaiũ. 23 Rû tanaxwèxe i aixcüma meã Cristuaxũ tayaxögüecha yerü nagümaã tüxũ inayanaxoxẽẽ ga tórü chixexũ. Rû ngẽmacèx ítananguxẽẽ na wena taxarü núma naxũxũ na Nanatüxütawa tüxũ nagagüxũ. Rû taguma tanaxwèxe na nüxũ rüxoexũ na yaxögüxũ, rû bai i írarüwa. Erü Tupana ga tamaã ixunetacü na tüxũ nangüxẽẽxũ, rû aixcümaxũchi tá nayanguxẽẽ i guxũma ga yema tamaã nüxũ yaxuxũ. 24 Rû ñuxma na ngẽmaãcü tüxũ nangüxẽẽxũ ya Tupana, rû name nixĩ i guxũguma naxcèx tadaugü na ñuxãcü wüxichigü yigü rüngüxẽẽgüxũ na yexeraãcü yigü ingechaũgüxücèx rû mexũ ixügüxücèx. 25 Rû name nixĩ i guxũguma tórü ngutaquẽxegüwa na íngugüxũ. Erü nümaxũ rû marü nüxũ narüxoe na ngutaquẽxewa naxĩxũ, rû tama tanaxwèxe na ngẽxgumarüũ ixĩgüxũ. Rû ngẽmacèx name nixĩ i yigüaxũ tanangüchaũxẽẽ na ingutaquẽxegüxũ. Rû ñuxma na nüxũ icuáxũ na marü yangaicaxũ ya tórü Cori, rû yexeraãcü tanaxwèxe na yigüaxũ nangüchaũxẽẽxũ. 26 Natürü ngẽxguma chi texé Cristuaxũ yaxõchirẽxgu ga noxrix rû ñuxũchi noxtacüma nüxũ tarüxoxgu, rû marü nataxuma na ñuxãcü namexẽẽxũ i ngẽma tûmaãrû pecadu i Tupanapẽxewa. 27 Erü ngẽxguma

chi ngēmaãcü noxtacüma Cristuxŭ tarüxoŭgu, rü aixcūmaxŭchi tá tanayaxu i ngēma poxcu i ãücūmaxŭ i Tupana tá tŭxŭ namaã poxcuxŭ rü yima üxü ya iyaurane ya nawa tá ínaguxŭne i ngēma Tupanamaã rüxuanügŭxŭ. Rü ngēxĩcatama nixĩ i tŭxŭ ínaguxēēxŭ ya yíxema Cristuxŭ rüxoxe. ²⁸ Rü nüxŭ tacuèx rü yexguma texé tama Moĩchéarü mugüga ínúgu rü nayexmagu ga taxre rü ēxna tomaēxpŭx ga duŭxŭgŭ ga tŭxŭ daugŭxŭ rü tŭxŭ ixugüexŭ na aixcūma tama naga taxĩnŭxŭ, rü ãēxgacügŭ rü noxtacüma tŭxŭ nimèxgŭ rü tama nüxŭ tangechaŭtümüŭgŭ. ²⁹ Natürü Tupana rü aixcūma yexeraãcü tá nanapoxcue i ngēma duŭxŭgŭ i tama Nanega ínüēxŭ rü yima nagü ya pecaduarü piruŭxŭ oexŭ rü Naãē i Üünexŭ i nüxŭ ngechaŭxŭmaã guxchigagŭxŭ. ³⁰ Rü meãma nüxŭ tacuèx rü Tupana rü tama natüçèxma ñanagürü:

“Choma tá nixĩ i namaã nüxŭ chacuáxŭ na taçü tá namaã chaxŭxŭ i guxŭma i ngēma çhixexŭ ügŭxŭ. Rü aixcūma tá chanapoxcu”, ñanagürü. Rü yexgumarŭ ta ñanagürü:

“Choma tátama nixĩ i nüxna chaçaxŭ i wüxichigŭ i chorü duŭxŭgŭ i norü maxŭchiga”, ñanagürü. ³¹ Rü dücax, rü aixcūma namaxŭ ya Tupana, rü ngēmacèx ega tama naga ixĩnüēgu rü wüxi i ãücūmaxŭchixŭ nixĩ na namēxgu inguxŭ na tŭxŭ napoxcuxŭçèx. ³² Rü dücax, name nixĩ i nüxna pecuèxãchie ga ñuxãcü na yĩxŭ ga yexguma noxri Cristuxŭ peyaxŭgu. Rü yexguma ga pema rü yema na peyaxögŭxŭgagu rü poraãcü guxchaxŭgŭ pexŭ nangupetü, natürü tama Cristuxŭ perüxoe rü bai ga írarüwa. ³³ Rü

ñuxre ga pema rü duũxũgũ pemaã naguxchigagũ rü guxãpẽxewa pexũ niçuaixgũ. Rũ toguãx ga pema rü pegũ ipeyaxãgũ na yema pemücügürũ ngúxũ pingegũxũcèx. ³⁴ Rũ pema rü pexũ nangechaũtũmũgũ ga yema petanũxũgũ ga yaxõgũxũ ga poxcupataũwa yexmagũxũ. Rũ taãẽacũma yaxna namaã pexĩnũẽ ga yema tama yaxõgũxũ ga pexna napuxũxũ ga perũ yemaxũgũ. Rũ tama naxcèx pexoegaãẽ, yerũ meãma nũxũ pecuèx rü daxũguxũ i naãnewa pexũ nangẽxma i ngẽma perũ ngẽmaxũgũarũ yexera ixĩxũ, erũ tagutãma nagux. ³⁵ Rũ ngẽmacèx i ñuxmax, rü tama name na nũxũ perũxoexũ na Cristuaxũ peyaxõgũxũ woo tacũ pexũ üpetũgu. Erũ marũ nũxũ pecuèx rü Tupana rü aixcũmaxũchi tá pexna nanaxã i perũ ãmare i maxũ i taguma gúxũ, erũ Cristuaxũ peyaxõgũ. ³⁶ Rũ ngẽma guxchaxũgũ i pexũ ngupetũxũ, rü name nixĩ i yaxna namaã pexĩnũẽ na penaxũxũcèx i Tupanaãrũ ngúchaũ rü penayaxuxũcèx i ngẽma ãmare i pemaã inaxunetaxũ. ³⁷ Erũ Tupanaãrũ ore i ümatũxũwa rü ñanagürũ:

“Paxaxũchi tá wenaxãrũ núma naxũ ya Cristu. Rũ aixcũma tãũtãma nuxcũ ínangu. ³⁸ Natürũ yixema tũmaãrũ õgagu chopẽxewa mexẽ, rü name nixĩ i guxũguma tayaxõõcũma chauxcèx tamaxũ. Natürũ ngẽxguma nũxũ tarũxoxgu na tayaxõxũ, rü choma rü tãũtãma tũmamaã chataãẽ”,

ñanagürũ. ³⁹ Natürũ i yixema rü tama ngẽma duũxũgũ i nũxũ rüxoexũ i Tupana tá poxcuexũrũ tixĩgũ. Erũ yixema rü ngẽma yaxõgũxũtanũxũ tixĩgũ, rü ngẽmacèx tũxũ nangẽxma i maxũ i

taguma gúxű.

11

Tórü õchiga

¹ Rű ñuxma rű tórü õgagu nixĩ i nűxű icuáxű na aixcűma tá nayauxgűxű i guxűma i ngẽma irűnguxẽẽgűxű ga Tupana tamaã ixunetaxű. Rű ngẽma tórü õgagu nixĩ i nűxű icuáxű na aixcűma Tupana tá yanguxẽẽxű i ngẽma norű uneta i ñuxma tauta nűxű idauxű. ² Rű ñuxre ga nuxcűmaũgűxű ga tórü oxigű rű Tupanaãxű nayaxõgű, rű yemacèx ga Tupana rű namaã nataãẽ. ³ Rű ngẽma tórü õgagu nixĩ i nűxű icuáxű na aixcűma yĩixű na Tupana rű norű oremaãmare nangoxẽẽãxű ga ñoma ga naãne rű üexcű rű tauemacű rű woramacurigű rű ẽxtagű. Rű yemaãcű ga Tupana, rű ngürűwa nanangoxẽẽmare ga guxűma i ngẽma ñuxma nűxű idauxű. ⁴ Rű guma nuxcűmaũcű ga Abé rű Tupanaãxű nayaxõ. Rű yemacèx Tupanaga naxĩnű rű nűxna nanaxã ga wűxi ga naxűna ga Tupanacèx yamáxű. Natürű ga naẽneẽ ga Caĩ rű tama Tupanaga naxĩnű rű tama nűxna nanaxã ga yema ãmare ga Tupana nűxű naxwèxexű. Rű yemacèx ga Tupana rű woo tama Caĩmaã nataãẽ, natürű Abémaã nataãẽ rű nűxű nixu na mecű yĩixű yerű nayaxõ rű naga naxĩnű. Rű ngẽmacèx i ñuxmax na woo nayuxű ga Abé, natürű wűxi i tórü cuèxruű nixĩ. Erű nawa nixĩ i nűxű icuáxű na Tupana naxwèxexű na yaxõgűxű rű naga ixĩnűẽxű. ⁵ Rű Enó rű ta Tupanaãxű nayaxõ rű naga naxĩnű. Rű yemacèx nixĩ ga namaxãcűtama yagaãxű na tama nayuxűcèx. Rű namücűgű rű

taguma nüxü inayangaugü, yerü Tupana nayaga. Rü Tupanaãrü ore i ümatüxüwa nüxü nixu rü yexguma tauta yagaãgu, ga Enó rü nanaxü ga yema Tupana naxwëxexü. ⁶ Natürü taxuacüma Tupana tamaã nataãe ega tama nüxü yaxôgügu. Rü yixema namaã âmücüchaüxë, rü tanaxwëxe na tayaxôxü na aixcümäxüchi nangëxmaxü i nüma rü aixcüma tüxü nangüxëxü ya yixema naxcëx daugüxe rü naga ñnüxë. ⁷ Rü yexguma Noëmaã yadeaxgu ga Tupana, rü nüma ga Noë rü nayaxô rü naga naxñü. Rü Tupana rü namaã nüxü nixu rü tá na ñanguxëëãxü ga mucü ga taxüchicü ga taguma duüxügü nüxü daucü rü tá guxüwama inanguanexëëcü. Rü namaã nüxü nixu ga na naxüãxüçëx ga wüxi ga wapuru ga taxüne na tama nayuexüçëx ga nüma rü namëx rü nanegü rü naneãxgü. Rü Tupanaga naxñü ga Noë, rü nanaxü ga guma wapuru, rü yemaãcü tama nayue ga nüma rü napatacüãx. Rü yemaãcü Tupanaãxü nayaxô. Natürü yema togü ga duüxügü rü tama nayaxôgü, rü yemacëx Tupana nanapoxcue. Natürü nüma ga Tupana rü Noëxü nixu na napëxewa namexü, yerü nüxü nayaxô. ⁸ Rü guma tórü oxü ga Abráü, rü Tupanaãxü nayaxô. Rü yemacëx nixü ga naga naxñüxü rü nüxna yaxüxü ga nanatüchiüãne na nawa naxüxüçëx ga yema naãne ga Tupana tá nüxna äxü na noxrüxüchi yïxüçëx. Rü yemaãcü nanaxü ga yexguma Tupana namuxgu. Rü nanatüchiüãnewa inaxüãchi ga Abráü woo tama nüxü na nacuáxü ga ngextá tá na naxüxü. ⁹ Rü yexguma nawa nanguxgu ga yema naãne ga Tupana namaã ixunetaxü, rü ñoma yexma naxüãneãxürüümare

ĩpata ga naxchirunaxcèxmaãmare naxãchiũ. Rũ yexgumarũõtama nixĩgũ ga nane ga Ichaá rũ nataa ga Acobu, yerũ yexguma nayaegu rũ Abráũrũũ ñoma yexma naxĩãneãxũrũũmare nixĩgũ ga yema naãnewa. Rũ yemaãcü nixĩgũ ga guxũma ga nũmagũ ga na woo Tupana rũ namaã inaxunetaxũ ga na noxrũxũchi yĩxũcèx ga yema naãne. ¹⁰ Rũ yemaãcü ga Abráũ, rũ woo ñoma yexma naxũãneãxũrũũmare yéma nayexma, natürũ Tupanaãxũ nayaxõchigũama, yerũ nüxũ nacuèx na Tupana tá daxũguxũ i naãnewa na nagaxũ nawa ya yima ñãne ya nũmatama naxũxũne ya tagutáma iyarũxoxũne. ¹¹ Rũ yexgumarũõtama iyixĩ ga Abráũ namèx ga Chara. Rũ woo ga na taguma naxãxãcũchiréxũ yerũ marũ iyaxũchi, natürũ ixãxãcü yerũ iyaxõõma na Tupana rũ aixcũma tá yanguxẽẽãxũ ga yema norũ uneta ga tá na naxãxãcũxũ. ¹² Rũ yemaãcü ga Abráũ rũ woo marũ yaguãxũchi na yĩxũ, natürũ dũxwa nüxũ nayexma ga wũxi ga nane, rũ gumawa ne naxĩ ga muxũma ga nataagũ. Rũ ñũxma rũ ñoma èxtagürũũ namuxũchi, rũ ñoma naxnücũ ya taxuacũma yaxugücürũũ nixĩgũ, yerũ yemaãcü Abráũmaã inaxuneta ga Tupana. ¹³ Natürũ nũmagũ ga Abráũ rũ Ichaá rũ Acobu rũ nayue, rũ yemacèx tama nüxũ nadaugũ ga guxũma ga nataagũ i ñũxma ngẽxmagũxũ, rũ tama namaã inacuèxgũ ga yema naãne ga noxri Abráũmaã nüxũ yaxuxũ ga Tupana. Natürũ Tupanaãxũ nayaxõgũama, rũ yemacèx nüxũ nacuèxgũ rũ Tupana rũ tá aixcũma na yanguxẽẽãxũ ga yema norũ uneta ga namaã nüxũ yaxuxũ. Rũ nataãegũ yerũ nüxũ nacuèxgũ na tãũtáma guxũguma ñoma

ga nañnewa na nayexmagüechaxü, rü yemacèx nüxü nixugüe na to i nachiuñnecüñxrüümare yixüxü ga ñoma ga nañnewa. ¹⁴ Rü nümagü rü yema oremaã meãma tüxü nüxü nacuèxëë na tama ñoma ga nañneguxicatama naxüñüxü natürü ínguxëëgüñxü i to i nachica i daxüxü i nañnewa ngëxmaxü. ¹⁵ Rü nümagü rü yexguma chi nanaxwëxegüga ga naxcèx na nawoeguxü ga yema nañne ga noxri nawa ne naxüxü, rü tãu chima nüxü naguxcha rü chi naxcèx nawoegu. ¹⁶ Natürü ga nümagü rü nüxü nangúchaügu i ngëma nañne i mexëchixü i daxüwa ngëxmaxü i Tupanaxütawa. Rü yemacèx nixü ga Tupana ga tama naxñexü na nügü yaxuxü na norü Tupana yüxü. Yerü nüma ga Tupana rü naxcèx nanamexëë ga wüxi ga ñane ya daxüxü i nañnewa ngëxmane. ¹⁷⁻¹⁸ Rü Tupana ga noxri rü Abráümaã nüxü nixu rü ñanagürü:

“Cune ya Ichaáwa tá cuxü nangëxma i muxüchixütama i cutaagü”,

ñanagürü. Rü Abráü rü nayaxõ na Tupana rü aixcümáxüchi tá na yanguxëëñxü ga yema namaã inaxunetaxü. Rü yemacèx ga yexguma Tupana nüxü üxgu rü Ichaácèx nüxna nacaxgu na naxcèx yamáaxüçèx, rü nüma ga Abráü rü tama nanachüxu. Rü ínamemare na Tupanacèx yamáaxü ga guma nane ga nügümaã wüxicacü. ¹⁹ Yerü nüma ga Abráü rü nayaxõ na Tupanañxü natauxchaxü na wena namaxëëñxü i yuexü. Rü yemacèx ga Abráü rü ínamemare na Tupanacèx nanexü yamáxü yerü nayaxõ na Tupana rü wena tá namaxëëñxü. Rü aixcümáxüchi yemaãcü Abráüçèx nanaxü ga Tupana, yerü woo ñoma

marü nayuxürüü nixĩ ga nane, natürü ga Tupana rü maxücü nüxna nanamu. Rü yema rü wüxi ga tórü cuèxruü nixĩ na ñuxãcü aixcüma yaxõõxü ga Abráũ. ²⁰ Rü guma Ichaá rü ta Tupanaãxü nayaxõ. Rü yemacèx ga yexguma marü nayèxgu, rü nayumüxê rü Tupanana naca na nanegü ga Acobu rü Echaúxü nangüxêëxücèx. Rü yemaãcü nayumüxê yerü aixcüma nayaxõ na Tupana tá yanguxêëxü ga yema nüxna naxcèx naçaxü. ²¹ Rü guma Acobu rü ta Tupanaãxü nayaxõ. Rü yemacèx ga yexguma marü nayèxgu rü nayuxchaügu, rü norü caxüxümaã nügü inachixêë rü Tupanaxü nicuèxüü. Rü nayumüxê rü Tupanana naca na nataagü ga Yúche nanegüxü nangüxêëxücèx. Rü yemaãcü nayumüxê yerü aixcüma nayaxõ na Tupana tá yanguxêëxü ga yema Abráũmaã inaxunetaxü. ²² Rü guma Yúche rü ta Tupanaãxü nayaxõ. Rü yemacèx ga yexguma nayuxchaügu, rü natanüxügümaã nüxü nixu rü ñanagürü:

“Tataagü rü yixcüra rü tá ínachoxü i nuã Eq-uituanewa na nawa naxixücèx i ngẽma naãne ga Tupana tórü oxĩ ga Abráũmaã nüxü ixuxü. Rü ngëxguma ngema naxixgu, rü chanaxwèxe ya chauxchinèxägü rü ta ngema nanana na ngëxma yatèxgüãxücèx”, ñanagürü. ²³ Rü yemawena rü mucüma ga taunecügü rü nimu ga yema duüxügü ga Equituanewa. Rü yema nachiuãneärü ãëxgacü, rü tama nanaxwèxe na yexeraãcü yamuëtanüxü, rü yemacèx nanamu na tüxü nadèjxücèx ga guxãma ga buxe ga iyatüxe ga yexwacèx ibuetanüxê. Natürü nanatü rü naë ga guma tórü oxĩ ga

Moïché, rü aixcüma Tupanaãxũ tayaxõgü. Rü yemacèx ga yexguma noxri nabuxgu ga Moïché, rü tomaẽxpũx ga tauemacügu itayacũxgü, yerü nüxũ tadaugü na namexẽchixũ rü tama naxcèx tamuũẽ ga yema Equituaneãrũ ãẽxgacüarũ ore ga woo na naxunagüãxũ ga na buxe tüxũ nadèixũ. ²⁴⁻²⁵ Rü Moïché rü ta Tupanaãxũ nayaxõ. Rü yemacèx ga yexguma marü nayèxgu rü tama nanaxwèxe na nügü yaxuxũ na Equituaneãrũ ãẽxgacüxacü ngĩne na yĩxũ, yerü naxcèx rü narümemae na natanüxũgü ga Yudíugümaã wüxigu ngúxũ yangexũ. Rü tama nanaxwèxe na țacü ga ñoma ga naãneãrũ chixexũmaã nügü na nataãexẽexũ, yerü nüxũ nacuèx rü yema taãe rü paxaãchiruũmare nixĩ. ²⁶ Rü yexgumarüũ na daxũguxũ ga naãnena na yaxũxũ ga Cristu na ngúxũ yangexüçèx, rü yexgumarüũ ta nixĩ ga Moïché ga ãẽxgacüpatana na yaxũxũ, yerü naxcèx rü narümemae na natanüxũgü ga Yudíugümaã wüxigu ngúxũ yangexũ. Natürü taxucèxma yema ngúxũgu narüxĩnü, yerü nüxũ nacuèx rü tá wüxi i ngunexũgu Tupanaxũtawa na nayauxãxũ i norü natanü. ²⁷⁻²⁸ Rü yema na yaxõõxüçèx nixĩ ga Tupanaga naxĩnüxũ ga Moïché. Rü yemacèx ga yexguma Tupana namuxgu ga na naxüãxũ ga üpetüchiga, rü nayanguxẽẽ ga yema Tupana namuxũ. Rü nüma ga Moïché rü guxũma ga natanüxũgü ga Yudíugüxũ namu na wüxichigü ga İpatawa yamáãxüçèx ga wüxi ga carneruxacü na yemagümaã namaxcuãxüçèx ga naãxpatagü. Rü ñanagürü nüxũ:

“Ñoma i chütaxũgu rü tá Tupana núma Equitu-

anewa nanamu i wüxi i norü orearü ngeruü
i daxüçüãx rü tá nanadai ya yima nüxira
bucü ya Equituanecüãxgü nane i wüxichigü
ya İpatawa. Natürü ngëxguma yima nagümaã
penamaxcuxgu i perü İãxpata, rü täütáma
pechiügu naxücu”,

ñanagürü. Rü yemaãcü ga Moïché rü Tupanaga
naxĩnü yerü nüxü nayaxõ. Rü yemacèx ga yema
orearü ngeruü ga daxüçüãx rü taxuüma ga
Yudíugünexü nimèx. Rü yema na yaxõõxüçèx
nixĩ ga İnaxüxüxü ga Equituarü naãnewa, rü
tama naxcèx namuüxü na guma Equituaneärü
ãëxgacü tá namaã nanuxü. Rü taguma nüxü
narüxo ga Tupanawe na naxüxü, yerü Tupana ya
ëxügüçüarü ngüchaü naxü. ²⁹ Rü yema duüxügü
ga Moïchéwe rüxixü rü ta nayaxõgü. Rü yemacèx
ga yexguma yema Taxtü ga Dauchiüxüwa
nangugügu, rü yema dexá rü nügüna nixigachi, rü
nipaaneãchi, rü yéma nichoü. Natürü yexguma
yema Equituanecüãx ga churaragü ga nawe
ngëgüxü nawe ichoügu, rü yexma nayiama,
yerü wenaxärü nügüna naxĩ ga yema dexá. ³⁰ Rü
yexguma guma İãne ga Yericúwa nangugügu ga
yema duüxügü, rü taxucürüwama nichocu, yerü
guxüwama naxãxtapüx. Natürü Tupanaãxü
nayaxõgü, rü yemacèx Tupanaga naxĩnüë
rü 7 ga ngunexü nüxü İnichoeguãchitanücüü,
yema Tupana namaã nüxü ixuxürüü. Natürü
yexguma norü 7 ga ngunexüwa nanguxgu, rü
nüëchama niwëxgütapüx, rü yemaãcü nichocu.
³¹ Natürü yema nge ga Yericüçüãx ga Raá, rü
woo chixri imaxü ga noxrix, natürü yexguma
yéma nangugügu ga yema taxre ga Yudíugü ga

bexma ngugütaewa yéma ìxü, rü ngĩma iyixĩ ga nũxü nangüxëexü. Rü yemacèx tama yema togü ga Yericúcüãx ga tama Tupanaga ìnüëxürüü iyu, yerü Tupanaãxü iyaxõ. ³² ¿Rü ñuxma rü tacü i togü i duüxügüchigaxü tá pemaã chixuxü? Rü changechica na pemaã nũxü chixuxücèx i nachiga ga yema nuxcümaügüxü ga ãëxgacügü ga Yedeü rü Bará rü Chaüchóü rü Yeté rü Dabí rü Chamue, rü guxüma ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü. ³³ Rü yema na yaxõgüãxücèx nixĩ ga Tupana nũxü rüngüxëexü. Rü yemaãcü to ga nachiuãnegüarü ãëxgacügüxü narüporamaëgü, rü meãma norü duüxügümaã inacuèxgü rü aixcüma nanayauxgü ga yema Tupana namaã ixunetaxü. Rü yemacèx ga yexguma woo aitanügu yatèxcuchigüãgu, rü taxuüma namaã naxü ga aigü yerü Tupana nũxna nadau. ³⁴ Rü yexguma norü uwanügü üxüxetüwa yawocuxgu, rü taxuüma nũxü naxüpetü rü tama nixae, yerü Tupanaãxü nayaxõgü rü nüma rü nũxna nadau. Rü yexguma togü taramaã nadaixchaügu, rü Tupana nũxü narüngüxëë na taxuüma nũxü üpetüxücèx. Rü yexguma naturaegu rü norü uwanügü nadaixchaügu, rü Tupana nanaporaexëë. Rü yexguma to ga nachiuãneärü churaragümaã nügü nadaixgu, rü yema togü ga churaragüxü narüyexeragü. ³⁵ Rü nayexma ga ngexügü ga yuexacüxü, natürü yema naxäcügü rü wenaxärü ìnarüdagü yerü Tupanaãxü nayaxõgü. Natürü nayexma ga togü ga poraãcü ngüxü ingegüxü yerü norü uwanügü yemaãcü namaã nachopetü na Tupanaxü ìnatèxgüxücèx. Natürü ga nümagü rü tama Tupanaxü ìnatèxgü rü yemacèx nayue, yerü

naxcèx rü narümemaẽ nixĩ na wena namaxẽxũ rü nayauxgüãxũ i ngẽma maxũ i taguma gúxũ. ³⁶ Rũ nayexma ta ga ñuxre ga togü ga yaxõgüxũ ga duũxügü nüxũ cugüexũ, rü yaçuaixgüxũ, rü cadenamaã yanèixgüxũ, rü poxcupataũgu nawocuxũ. ³⁷ Rũ ñuxre ga nũmagü rü nutamaã ínanamuxũchigü rü yemaãcü nanadai. Rũ togü rü nayawãixyegü rü nayue. Rũ ñuxre ga togü rü ngúxũ nüxũ ningexẽegü na Tupanaxũ ínatèxgüxũcèx. Rũ togü rü taramaã nanadai. Rũ ñuxre ga nũmagü rü nu ne nanaxĩmare rü carneruchèxmüũ rü chibuchèxmüũmaãmare nixãxchiru. Rũ taxuũma nüxũ nayexma, rü nanaxĩxãchiãegü yerü norü uwanügü rü chixri namaã nachopetü. ³⁸ Rũ ñoma ga naãnecũãx rü naxchi naxaie, natürü Tupana rü nüxũ nangechaũ. Rũ ñoma ga naãnewa rü norü uwanügüchaxwa nu ne nanaxĩmare ga taxúema íxãpataxũwa. Rũ ngürüanegu nipexũtanũmare yerü nangepatagü. ³⁹ Rũ guxũma ga yema nuxcümaũgüxũ ga duũxügü woo norü õgagu Tupana namaã na taãẽxũ, natürü taxuũma ga yema duũxügü rü nüxũ nadau ga yema mexügü ga Tupana namaã nüxũ ixuxũ. ⁴⁰ Rũ yemaãcü namaã nangupetü ga yema duũxügü, yerü ga Tupana rü tagu narüxĩnü rü tama nanaxwèxe na nüxĩra nüxĩca yamexẽegüãxũ, natürü nanaxwèxe na tamaã wüxigu yamexẽegüãxũ. Rũ ñuxma i yixema na yaxõgüxũ, rü yema nuxcümaũgüxũ ga duũxügürüũ Tupanaãrũ duũxügü tixĩgü, yerü Nane ya Ngechuchu rü guxãcèxma nayu. Rũ wüxi i ngunexũ rü tá taxcèx núma naxũ na nügüxũtawa tũxũ nagagüxũcèx na ngẽma ingẽxmagüechaxũcèx.

12

Name nixĩ i Ngechuchucümagu taxĩ

¹ Rũ ñuxma na nüxũ icuáxũ na ñuxãcü aixcüma Tupanaãxũ yaxõgüãxũ ga guxũma ga yema nuxcümaũgüxũ ga duũxũgü, rü ngẽma rü wüxi i tórü cuèxruũ nixĩ na ñuxãcü Tupana naxwèxexũ na naxcèx imaxèxũ. Rũ ngẽmacèx i ñuxmax, ¡rũ ngĩxã nüxũ tarüxoe i guxũma i ngẽma pecadu i tüxũ ítüexèèxũ rü tüxũ naguxchaxèèxũ na meã yaxõgüxũ! ¡Rũ ngĩxã paxa naxcèx tadaugü na meã Tupanacèx imaxèxũ rü guxũguma aixcüma naxüxũ i ngẽma tüxũ nanaxwèxexũ! ² Rũ name nixĩ i tanangugü na ñuxãcü namaxũxũ ga Ngechuchu rü nagu taxĩ i nacüma. Yerü nüma nixĩ ga nuxcüma nagu naxĩnüxũ na ñuxãcü tórü õgagu tá tüxũ namaxèxèèxũ rü nüma nixĩ i tüxũ nangüxèèxũ na aixcüma meã yaxõgüechaxüçèx na ngẽmaãcü naxütawa ingugüxüçèx. Rũ nüma rü tama nügü nachuxu na curuchawa ngúxũ yangexũ, rü tama nagu narüxĩnü ga yema ãne na yangexũ, natürü nataãèxüchi yerü nüxũ nacuèx na yemawena rü tá muxũma i duũxũgü nayauxgüxũ i maxũ i taguma gúxũ. Rũ ñuxma rü Tupanaãrũ tügüncüwawa narüto na ngẽma guxããrũ ãèxgacü yĩxüçèx. ³ Rũ name nixĩ i penangugü rü nagu perüxĩnüè na ñuxãcü ga Ngechuchu rü yaxna namaã naxĩnüxũ ga yema ngúxũ ga nüxũ yangexèègüxũ ga yema duũxũgü ga pecaduãxgüxũ. Rũ nüma ga Ngechuchu rü yemaãcü yema ngúxũmaã yaxna naxĩnü na pema rü tama nüxũ perüçhaxüçèx rü tama nüxũ perüxoexüçèx na nüxũ peyaxõgüxũ. ⁴ Rũ ñuxma

i pema na peyaxõgüxü, rü ngüxü pingegü erü pecaduxü perüxoe. Natürü taxüema ga petanüwa rü yemacèx Cristurüü yuwa tangu. ⁵ Rü name nixĩ i nüxna pecuèxãchie i norü ore ya Tupana i namaã pexü yaxucuxëgüxü i ñuxma na naxãcügü pixïgüxü. Erü ngëma norü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Pa Chaunex, ¡täxü i nüxü cuxoxü i ngëxguma cuxü icharüwëxãchixëëgu! ¡Rü täxü i cuyarümaxãchixü i ngëxguma cuxü chaxucuxëgu! ⁶ Erü nüma ya Cori ya Tupana rü tüxü inayarüwëxãchixëë ya yixema tüxü nangechaüxë. Rü tüxna nanaçuaixca ya yixema naxãcüxü tüxü nayaxüxe, na ngëmaãcü tüxü nanguxëëxücèx na ñuxãcü nanaxwèxexü na naxcèx tamaxüxü”,

ñanagürü. ⁷ Rü ngëmacèx i pemax, rü name nixĩ na yaxna namaã pexĩnüëxü i ngëxguma Tupana pexna naçuaixcagu. Erü ngëxguma ngëmaãcü pemaã yixïgu, rü pexü nüxü nacuëxëë na aixcüma naxãcügü pixïgüxü. Erü guxüma i papá rü inayanawëxãchixëë i ngëma aixcüma naxãcügü ixïgüxü. ⁸ Natürü ngëxguma chi Tupana tama pexü iyarüwëxãchixëëgu, naxãcügüxü iyanawëxãchixëëxürüü, rü ngëmawa tá nüxü pecuèx na tama aixcüma naxãcügü pixïgüxü, rü ngenatüxü pixïgüxü. ⁹ Rü wüxichigü i yixema ga yexguma ibuegu, rü tanatügü rü tüxü taxucuxëgü, rü yixema rü tümaga taxĩnüë rü tüxü tangechaügü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü yexeraãcü tanaxwèxe na naga ixĩnüëxü ya Tanatü ya daxügücü na ngëmaãcü nayaxuxücèx i maxü i taguma güxü. ¹⁰ Rü tanatügü rü wüxi

i paxaãchicèxm̄are tũxũ taxucuxẽgũ na tũma tanaxwèxegũxũãcũma imaxẽxũcèx. Natũrũ ya Tupana rũ aixcũma tórũ mexũcèx nixĩ i tũxũ iyanawẽxãchixẽẽxũ na naxrũũ ixũũnegũxũcèx. ¹¹ Rũ aixcũma tama tataãẽgũ i ngẽxguma Tupana tũxũ iyarũwẽxãchixẽẽgu, erũ tũxũ nangux. Natũrũ ngẽmawena i ngẽxguma naga ixĩnũẽgu rũ yanguxẽẽgu i ngẽma tamaã nũxũ yaxuxũ, rũ aixcũma tataãẽgũ.

Naxãucũma na tama Tupanaga ixĩnũẽxũ

¹² Rũ ngẽmacèx i ñuxma na ngũxũ pingegũxũ rũ pipaexũ na Tupanawe perũxĩxũ, rũ name nixĩ i pegũ peporaexẽẽãma na noxrirũũtama meã peyaxõgũxũcèx. ¹³ Rũ name nixĩ i naxcèx pedaugũ na Tupana pexũ naxwèxexũãcũma aixcũma meã pemaxẽxũ, na yíxema ñuxma tama meã yaxõgũxe rũ meã tayaxõgũxũcèx. ¹⁴ ¡Rũ naxcèx pedèux na guxũ i duũxũgũmaã pemecũmaxũ! Rũ ngẽxgumarũũ ta name nixĩ i naxcèx pedau na Tupanapẽxewa naxũũnexũ i perũ maxũ. Erũ yíxema tama Tupanapẽxewa ũũnexẽ rũ tãũtãma tórũ Corixũ tadau. ¹⁵ ¡Rũ pegũna pedaugũ na taxũema nũxũ oxũcèx i ngẽma ngũxẽẽ i Tupana tũxũ nangechaũãcũma tũxna ãxũ! Erũ tama tanaxwèxe na texé petanũwa Cristuchi aixũ rũ ngẽmaãcũ togũxũ chixexũmaã taxucuxẽxũ na Cristuna tixũgachixũcèx. ¹⁶ Rũ tama name i texé i petanũwa rũ naĩ i ngemaã na itapexũ. Rũ tama name na texé tũmaãrũ ngẽmaxũcèx Tupanaxũ na oxũ. Rũ yemaãcũ nanaxũ ga guma nũxcũmaũcũ ga Acobueneẽ ga Echaú. Yerũ yexguma nataiyagu rũ wũxi ga õnacèx nũxũ naxo ga guxũma ga

yema nüxna üxũ ga nanatü chi nüxna ãxũ. 17 Rü pema nüxũ pecuèx rü yemawena ga yexguma nayauxchaũãgu ga yema noxri nüxna üxũ, rü marü taxucürüwama nanayaxu, yerü marü naëneë ga rübumaëcüna tanaxã ga nanatü. Rü nüma ga Echaú rü woo poraãcü naxaxu, natürü marü taxucürüwama ñuxãcü nanayaxu. Rü ngẽmawa nüxũ tacuèx na ñuxãcü naxãücümaxũ na tórü ngẽmaxüçèx Tupanaxũ ixoxũ. 18-21 Rü nuxcüma ga tórü oxigü ga Moïchéwe rüxixũ, rü nüxũ naxĩnüë ga Tupanaga ga yexguma nüxũ yangaicagügu ga guma mèxpüne ga Chinaïgu ãegane. Rü nüxũ nadaugü ga na yayauraxũ ga guma mèxpüne rü poraãcü naxëãnexũ rü poraãcü buanecü ixüxũ rü yabèixbëxanexũ rü yaduruanexũ. Rü poraãcü namuüë ga yema duüxügü, yerü nüxũ naxĩnüë ga wüxi ga corneta ga tagane rü Tupana ga tagaãcü yéma ñacü:

“Ngẽxguma chi wüxie i petanüwa daa mèxpünewa
 üxgu ¡rü noxtacüma nutamaã tüxũ
 ípemuxüchiãcüma tüxũ pimá! Rü woo
 wüxi i pexüna yixïgu ¡rü ngẽxgumarüũ ta
 ípenamuxüchiãcüma peyamá!”

ñanagürü. Rü yexguma yadeaxgu ga Tupana, rü poraãcü namuüë ga yema duüxügü. Rü norü muümaã Tupanaxũ nacèèxügü na íyachaxãchixüçèx ga namaã na yadexaxũ. Rü yema na poraãcü naxãücümaxüchixũ ga yema nüxũ nadaugüxũ, rü yemacèx nixĩ ga nümatama ga Moïché ga ñaxũ:

“Chorü muümaã chidurux i ñuxmax”,
 ñaxũ. Rü yemaãcü nixĩ ga namaã nangupetüxũ
 ga yema duüxügü ga Moïchémaã nayauxgüxũ ga

yema nüxĩraũxũ ga Tupanaãrũ mugũ. Natürũ i pemax, Pa Chaueneẽgũx, rũ tama yemaãcü pexũ naxüpetũ ga yexguma penayauxgũgu ga Tupanaãrũ ore i ngexwacaxũxũ i Cristuchiga ixĩxũ. ²² Rũ ñuxma i pema rũ taxucèxma pemuũẽ, yerũ ga Cristu rũ taxcèx nayu na Tupana ya guxũguma maxücũxõtawa tũxũ nagagũxũcèx, na guxũguma norũ ããne ya daxũgune ya Yerucharẽũgu ãeganewa ingẽxmagũxũcèx. Rũ ngẽma tá tangutaquẽxegũ namaã i ngẽma muxũchixũma i norũ orearũ ngeruũgũ i daxũcũãx na wũxigu namaã Tupanaxũ icuèxũũgũxũcèx. ²³ Rũ ñuxma i pemax, rũ marũ natanũxũgũ pixĩgũ i guxũma i ngẽma togũ i duũxũgũ i Tupanaãrũ poperawa ngoxégagũxũ. Rũ marũ naxcèx pexĩ ya Tupana ya yima guxãnatáma cacũ. Rũ marũ natanũwaama pexũgũ i guxũma ga yema duũxũgũ ga mecũmagũxũ ga yuexũ ga Tupana imexẽẽgũxũ. ²⁴ Rũ marũ naxcèx pexĩ ya Ngechuchu ga taxcèx yucũ na tũxũ namaxẽxẽxũcèx, ngẽma Tupanaãrũ uneta i ngexwacaxũxũ tamaã nüxũ ixuxũrũũ. Rũ nagũmaã pexũ iyanaxoxẽẽ ga perũ chixexũgũ na aixcũma Tupanapẽxewa pimexũcèx. Rũ yexguma nũxcũmaxũcü ga Abégũ inabaxẽẽ ga naeneẽ rũ Tupana rũ poxcu naxuegu. Natürũ yexguma Cristugũ ibaxgu rũ Tupana rũ duũxũgũmaã nanaxuegu i maxũ i taguma gũxũ. ²⁵ Rũ ngẽmacèx name nixĩ i pexuãẽgũ na tama nüxũ pexoexũcèx ya yima Tupana ya ñuxma tamaã idexacũ. Rũ dũcax yema nuxcũmaũgũxũ ga tórũ oxigũ ga Moĩchéwe ruxĩxũ rũ taxucürũwa Tupanachaxwa nibuxmũ na tama napoxcueãxũcèx ga yexguma Tupanaxũ naxoegu rũ tama naga naxĩnüẽgu ga

yexguma Moïchéwa Tupana yaxucuxëgügu. Rü yema na taxucürüwa Tupanachaxwa yabuxmüxü ga nümagü, rü yexeraäcü tüxü naguxcha i yixema na naxchaxwa ibuxmüxü ega tama naga ixĩnüëgu i ñuxma na Cristuwa tüxü yaxucuxëgüxü i nüma ya Tupana i daxüguxü i nañnewa ngëxmacü. ²⁶ Rü yexguma Moïchéwe naxixgu ga tórü oxigü, rü Tupana rü nagamañ nayaduruxanexëë. Natürü i ñuxma rü ñanagürü:

“Wena táxarü chayaduruxanexëë. Natürü ngëxguma ngëmaäcü chanaxüxgu rü täütáma ñoma i nañnexĩca chiduruxëë, natürü üexcü rü woramacurigü rü ëhtagü rü tá ta chayaduruxgüxëë”,

ñanagürü. ²⁷ Rü yema na:

“Wena táxarü chayaduruxanexëë”, ñaxü, rü ngëmawa nüxü tacuëx rü guxüma ga yema naxüxü i tama guxügucëx ixixü, rü Tupana tá inayanaxoxëë na ngëma guxügucëx ixixüxĩcatama na íyaxügüxcëx. ²⁸ Rü ngëma na tórü äëxgacü na yixü ya Tupana, rü guxügucëx nixĩ, rü tagutáma inayarüxo na noxrü ixigüxü. Rü ngëmacëx name nixĩ na Tupanana moxë ixägüxü, rü nüxü ingechaügüäcüma rü nüxü imuëëäcüma nüxü icuëüügüxü, ngëma nüma nanaxwëxëürü. ²⁹ Erü tórü Tupana, rü ñoma wüxi ya üxürüü aixcüma inayanaxoxëë i guxüma i tórü chixexü.

13

Ñuxäcü Tupanaxü tataäëxëë

¹ Rü ñuxma rü tama name na nüxü perüçhauexü na wüxichigü pegü pengechaügüxü ñoma

peeneëxũ pengechaũxũrũ. ² Tama name na nũxũ ipeyarũngũmaëxũ na meãma penayaxuxũ i ngẽma duũxũgũ i pepatawa ngugũxũ. Erũ nũxũ tacuëx rũ nũmaxũ ga yemaãcü naxũgũxũ rũ ñuxguacũ rũ tama nũxũ nacuaãcüma bexma Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũ i daxũcũãxũ meã nayauxgũ. ³ Rũ name nixĩ i nũxna pecuëxãchie i ngẽma duũxũgũ i poxcuexũ, ñoma pema rũ ta naxrũũ pepoxcuexũrũ. Rũ ngẽxgumarũũ ta name nixĩ nũxna pecuëxãchie i ngẽma duũxũgũ i togũ ngúxũ nũxũ ingexëëgũxũ, erũ ngürũãchi tá ta ngẽmaãcü pexũ nangupetũ. ⁴ Rũ ngẽma yatũgũ i ãmaxũ rũ name nixĩ i meã naxmëxmaã namaxë rũ tũxũ nangechaũgũ. Rũ ngẽxgumarũũ ta i ngexũgũ, rũ name nixĩ i meã natemaã namaxë rũ nũxũ nangechaũgũ. Erũ Tupana rũ aixcüma tá nũxna naca rũ tá nanapoxcue i ngẽma duũxũgũ i naĩ i ngemaã rũ ëxna naĩ ya yatũmaã ipexũ. Rũ ngẽxgumarũũ tá ta tũxũ napoxcue ya guxãma ya yixema ngemëxãcüma rũ ngeteãcüma tũgũmaã maxëmarexe. ⁵ Rũ tama name na dñerugama perũxĩnũëxũ. Rũ name nixĩ i namaã petaãëgũ i ngẽma marũ pexũ ngëxmaxũ. Yerũ Tupana rũ ñanagürũ:

“Tagutáma cuxna chixũ, rũ tagutáma cuxũ íchatèx”, ñanagürũ. ⁶ Rũ ñuxma na nũxũ icuáxũ na ngẽmaãcü tamaã inaxãũxũ, rũ ngẽmacèx tama taxãne na ñagũxũ:

“Nũma ya Cori nixĩ ya choxũ rũngũxëëcü. Rũ ngẽmacèx taxucèxma chamuũ. Erũ taxucürũwama texé tacũ rũ chixexũ chomaã taxũ”,

ñagüxü. ⁷ Rü name nixĩ i nüxna pecuèxãchie ga yema perü dauruügü ga noxri pemaã icuáxü rü pemaã nüxü ixugüxü ga Tupanaärü ore. Rü name nixĩ i nagu perüxĩnüê ga na ñuxácü meã namaxêxü pepêxewa rü ñuxácü meã yaxõgüãcüma nayuexü. Rü name nixĩ ga nüma yaxõgüãxürüü meã peyaxõgü i pemax. ⁸ Rü nüma ya Ngechuchu ya Cristu rü guxüguma nayanguxêê i ngêma tamaã nüxü yaxuxü. Rü nuxcüma rü nayanguxêê ga norü ore, rü ñuxma rü ta nayanguxêê. Rü guxügutáma ngêmaãcü nixĩ. Rü ngêmacèx tanaxwèxe na aixcüma nüxü yaxõgüxü. ⁹ Rü tama name i peyaxõgü i ngêma nguxêêtaegü i tama toma pexü namaã tangúexêêxü i tama Tupanaärü ixígüxü. Rü nuxcüma rü nagu taxĩ ga yema mugü ga Moĩché umatüxü ga tüxna nachuxuxü na tacü ixüxü rü tacü ingõxü. Natürü yema mugü rü taguma tüxü naporaxêê ga na Tupanacèx imaxêxü. Rü ngêmacèx tanaxwèxe na Tupana ya tüxü ngechaücüwa nayaxuxü i tórü pora na aixcüma naxcèx imaxêxüçèx. ¹⁰ Rü ngêma duüxügü i Moĩchéarü mugügu íxü, rü Tupanacèx naxüna nadai na tama napoxcueãxüçèx naxcèx i norü pecadu. Natürü tama nüxü nayaxõgü ya Cristu ga tórü pecaducèx yucü. Rü ngêmacèx taxucürüwama taxrüü nanayauxgü i ngêma ngüxêê i Cristu nüxna uaxüxü. ¹¹ Rü ngêma duüxügüarü paigüarü ãëxgacü, rü tupaucawa nanange ya nagü i naxünagü na Tupanana naxããxüçèx na tama Tupana napoxcuexüçèx i ngêma duüxügü. Natürü naxünegü i ngêma naxünagü, rü ããneärü íxpemawa nayanagugü. ¹² Rü yexgumarüü ta ga Ngechuchu rü ããneärü

ĩxpemawa ngúxŭ ninge rü nayu na nagümaãtama
 Tupanacèx yaxüünegüxëãxüçèx i duũxügü. ¹³ Rü
 ngëmacèx i yixema, rü name nixĩ i nüxna tixĩgachi i
 ngëma mugü ga Moĩché ümatüxŭ, rü name nixĩ
 i Ngechuchucèx taxĩ. Rü woo duũxügü tüxŭ
 cugüegu, yema Ngechuchuxŭ na nacugüexürüü,
 rü name nixĩ i naxrüŭ yaxna namaã taxĩnüë.
¹⁴ Erü yixema na yaxögüxŭ, rü täütama ñoma i
 naãne i paxa tá gúxŭwa tangëxmagüecha. Erü
 daxüguxŭ i naãnewa tüxŭ nangëxma i tachica.
 Rü ngëma tá nixĩ i ingugüxŭ na guxügutáma
 Tupanamaã ingëxmagüechaxüçèx. ¹⁵ Rü ngëmacèx
 tanaxwèxe i Ngechuchu ya Cristuégagu guxüguma
 Tupanaxŭ ticuèxüügü. Rü ngëma na taëxmaã
 nüxŭ icuèxüügüxŭ, rü ngëma nixĩ i ãmare i mexŭ i
 nüxna ixãxŭ. ¹⁶ ¡Rü täxŭ i nüxŭ ipeyarüngümaëxŭ
 na togüxŭ perüngüxëëxŭ rü namaã pengauxŭ
 i perü ngëmaxügü! Erü ngëma nixĩ i ãmare i
 Tupanana pexãxŭ i aixcüma namaã nataãëxŭ.
¹⁷ ¡Rü naga pexĩnüë i ngëma perü dauruügü i
 pemaã icuèxgüxŭ, rü penaxüx i ngëma pemaã
 nüxŭ yaxuxŭ! Erü nümagü rü Tupanapëxewa
 pexna nadaugü na meã pemaxëxüçèx erü nüxŭ
 nacuèxgü na Tupana tá nüxna çaxŭ i nachiga na
 ñuxãcü pexna nadaugüxŭ. Rü name nixĩ i meã
 namaã pemaxë i ngëma perü dauruügü na wüxi i
 taãe na yĩxüçèx i ngëma norü puracü rü tama wüxi
 i norü guxchaxŭ na yĩxüçèx. Erü ngëxguma chi
 wüxi i norü guxchaxŭ yixĩgu i ngëma norü puracü
 na pexna nadauxŭ, rü pema rü chi taxuũma i
 mexŭ nawa peyaxu i ngëma norü puracü. ¹⁸ Rü
 name i toxcèx peyumüxëgü. Erü toõewa nüxŭ

tacuèx na aixcüma meã tayanguxẽẽxũ i ngẽma puracü i Tupana toxna ãxũ rü tanaxwèxe na guxũguma ngẽmaãcü tanaxüxũ. ¹⁹ Rü ngẽma guxũârü yexera pexna naxcèx chaçaxũ nixĩ na peyumüxẽgüxũ na Tupana paxa pexcèx choxũ taeguxẽẽxücèx.

Yema duixügüxũ narümoxẽ rü naxcèx ínaca na Tupana nüxũ rüngüxẽẽxũ

²⁰⁻²¹ Rü ñuxma chanaxwèxe i poraãcü pexũ narüngüxẽẽ ya Tupana ya tórü taãxẽẽruũ rü tórü ngüxmüxẽẽruũ ixĩcü. Rü nüma nixĩ ga yuwa ínadxẽẽãxũ ga tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu ya guxüma i yaxõgüxũârü dauruũ ya guxãârü yexera ixĩcü. Rü ñuxma na curuchagu taxcèx nabaãxũ ga guma nagü ga tüxũ nüxũ cuèxẽẽcü na ñuxãcü guxũguma tüxũ nangechaũxũ ya Tupana, rü chanaxwèxe na nüma ya Tupana pexũ yamexẽẽgüxũ rü pexũ nangüxẽẽxũ na aixcüma guxüma i perü maxüwa pimexücèx. Rü ngëxgumarüũ ta chanaxwèxe na Ngechuchu ya Cristuwa tüxũ nangüxẽẽxücèx ya Tupana na nüma nanaxwèxexũãcüma ixĩgüxücèx. Rü ñuxma tanaxwèxe i guxũguma yima Cristuxũ ticuèxüũgü. Rü ngẽmaãcü yĩ. ²² Pa Chaueneëgüx, pexũ chacèxũ na yaxna namaã pexĩnüxũ i ñaã noxretama i ore i pexũ namaã chataãxẽẽxũ rü pexũ namaã chaxucuxẽxũ. ²³ Rü chanaxwèxe na nüxũ pecuáxũ rü taeneë ya Timutéu rü marü ínguxuchi ga na napoxcuxũ. Rü ngëxguma paxa nuã chauxütawa nanguxgu, rü tá ngẽma petanüwa chanaga i ngëxguma pexũ íchayadèuxgu. ²⁴ ¡Rü nüxũ perümoxëgü i guxüma i ngẽma perü

dauruŕgü i pemaã icuáxŕ! ;Rü ngëxgumarüŕ ta
nüxŕ perümoxëgü i guxŕma i togü i taeneëgü i
yaxõgüxŕ! Rü taeneëgü i Itáriaanewa ngëxmagüxŕ
rü ta pexŕ narümoxëgü. ²⁵ ;Rü Tupana poraãcü
pexŕ rüngüxëx i guxãma i pemax! Rü ngëmaãcü
yï.

Rü nuãma pexna.

**Tupanaarü Ore i Tóru Cori ya Ngechuchu ya
Cristuchiga
New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6